БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№253 (484)
22 ДЕКАБРЬ ПАЙШАНБА 1955 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Тошкентдан жўнаб кетдилар (2-нчи бет).
Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Москвага қайтиб келдилар. Совет пойтахтининг Марказий аэродромида кўпминг кишилик митинг (1-нчи бет).
БИРИНЧИ РУС РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ. СССР Большой театрида меҳнаткашлар депутатлари Москва Советининг мажлиси (2-нчи бет).
Т. Абдуллаев. — Рус пролетариатининг мислсиз қаҳрамонлиги (2-нчи бет).
КПСС XX с'езди шарафига (2-нчи бет).
Қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгаши (3-нчи бет).
Ҳосилни тезроқ йиғиб олиб, шудгорлашни янада кучайтирайлик! (3-нчи бет).
БМТ Бош Ассамблеясининг X сессияси ёпилди (4-нчи бет).
СССР элчиси В. А. Зорин Боннга келди (4-нчи бет).
Совет Иттифоқи блан Югославия Федератив Халқ Республикаси ўртасида илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида (4-нчи бет).
Деҳлида Ўзбекистон артистларининг концерти (4-нчи бет).
Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлисининг 10-нчи сессияси очилди (4-нчи бет).

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Москвага қайтиб келдилар

Совет пойтахтининг Марказий аэродромида кўпминг кишилик митинг

21 декабрьда Москва Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон сафаридан қайтиб келган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганинни ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчевни тантана блан кутиб олди.

Совет мамлакати раҳбар арбобларининг ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлган бу сафари бир ойдан ортиқ давом этди. Ер юзининг ҳамма қисмидаги юз миллионларча кишилар бу сафарнинг якунларини Совет Иттифоқи томонидан амалга оширилаётган дўстона ҳамкорлик ва тинч-тотув бўлиб яшаш сиёсатининг тантанаси деб билдилар. Тошкентда ҳам, совет пойтахтида ҳам Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг тантанали суратда кутиб олинганлиги Совет Иттифоқи халқи ўз раҳбарларининг Осиё мамлакатларига қилган сафари якунларидан ғоят мамнун бўлганлигини ва бу сафарни ма'қуллаётганлигини, Совет Иттифоқининг Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон блан дўстлиги янада мустаҳкамланиб бораётганлигини ма'қуллаганлигини ифода этди.

Самолёт келиши олдидан неча ўн минглаб москвалилар — пойтахтдаги ҳамма районлар меҳнаткашларининг вакиллари, ишчилар, хизматчилар, олимлар, Совет Армиясининг вакиллари, сан'ат арбоблари, жамоат арбоблари Марказий аэродромга тўпландилар. Неча ўн минглаб кишилар Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевни кутиб олиш учун Ленинград шоссесига, Горький кўчасига чиқдилар.

Аэродромда Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларни К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Кириченко, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари А. П. Завенягин, А. Н. Косигин, В. А. Малишев, И. Ф. Тевосян, М. В. Хруничев, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари М. П. Тарасов, Д. С. Коротченко ва О. В. Куусинен, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Волков, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. Т. Лацис, Совет Иттифоқи Маршаллари Г. К. Жуков, В. Д. Соколовский, И. Х. Баграмян, С. С. Бирюзов, К. А. Мерецков, К. С. Москаленко, С. М. Буденний, СССР Министрлари, СССР марказий бошқармалари ва муассасаларининг раҳбарлари, пойтахтдаги партия, комсомол, совет ва касаба союз ташкилотларининг вакиллари, СССР Олий Советининг депутатлари, РСФСР Олий Советининг депутатлари кутиб олдилар.

Кутиб олучилар орасида дипломатия корпусининг а'золари, совет ва четэл журналистлари ҳам бор эди.

Соат 15 дан 16 минут ўтганида самолёт ерга қўнади ва кутиб олучилар тўпланган жойга келади.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчев самолётдан тушадилар. Аэродромда гулдурос қарсаклар янграйди, табрик хитоблари айтилади. Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқлар бу табрикларга самимий жавоб қайтарадилар. Мактаб ўқучилари улар ёнига югуриб бориб, гулдасталар тақдим этадилар.

Аэродромда митинг бошланади. Меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси М. А. Яснов қисқача кириш нутқи блан митингни очади.

Ўртоқ М. А. Яснов нутқи

Азиз ўртоқлар!

Биз бугун Никита Сергеевич Хрушчев ва Николай Александрович Булганин ўртоқларни бизга дўст Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистонда бир ой бўлганларидан кейин зўр шодлик блан кутиб олмоқдамиз ва уларни Москвага соғ-саломат қайтиб келишлари блан чин кўнгилдан табриклаймиз.

Булганин ва Хрушчев ўртоқларнинг дўст мамлакатларга қилган сафари бутун дун'ёда тинчлик иши учун, Совет Иттифоқи ва Осиё мамлакатлари халқлари ўртасидаги самимий дўстлик ва ҳамжиҳатликни янада мустаҳкамлаш учун жуда катта тарихий аҳамиятга эгадир.

Бизнинг халқимиз ва бутун прогрессив инсоният Хрушчев ва Булганин ўртоқларнинг бу соҳада шахсан ўйнаган буюк ролини ҳечқачон унутмайди.

Бутун совет халқи каби Москва меҳнаткашлари ҳам Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқларининг партиямиз ва ҳукуматимиз раҳбарлари ана шу мамлакатларда бўлган вақтларида ҳаммаерда уларга нисбатан дўстлик ва самимий меҳмондўстлик туйғуларини изҳор қилганликларини зўр э'тибор блан кузатиб турдилар ва бундан ғоят мамнун бўлдилар.

Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқлари томонидан совет делегациясининг шодиёна кутиб олинганлиги бутун дун'ёда тинчлик учун курашда мамлакатимиз ғоят катта роль ўйнаётганлигини э'тироф этиш эканлигини яхши биламиз.

Москвалилар сизнинг сафарингизни кузатиб туриш ва бу сафардан шодланиш блан бирга коммунизм қурилишига қўшаётган ўз ҳиссаларини кўпайтиришга ҳам ҳаракат қилдилар. Никита Сергеевич ва Николай Александрович, биз Сизларга шодлик блан шуни изҳор қиламизки. Москва саноатининг ходимлари 1955 йил давлат планини муддатидан илгари, 14 декабрьда бажардилар ва партиямизнинг 20-нчи с'ездини муносиб кутиб олишга тайёрланмоқдалар.

Пойтахт меҳнаткашлари меҳнат соҳасидаги ўз муваффақиятлари блан Совет ҳукуматимизга ва барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига самимий муҳаббатларини, якдилликларини, садоқатларини янада зўр куч блан намойиш қилмоқдалар!

Москва шаҳри меҳнаткашларининг Николай Александрович Булганин ва Никита Сергеевич Хрушчев ўртоқларни кутиб олишга бағишланган митингини очиқ деб э'лон қилишга ижозат берингиз.

* * *

Аэродромда СССР Давлат гимнининг улуғвор садолари янграйди.

Шундан кейин ўртоқ Яснов Москва шаҳри саноати ходимларининг вакили — «Красний пролетарий» заводининг токари, Сталин мукофоти лауреати, РСФСР Олий Советининг депутати ўртоқ Н. М. Кузьминга сўз беради.

Ўртоқ Н. М. Кузьмин нутқи

Азиз ўртоқлар!

Ғоят улуғ сафардан қайтиб келган Хрушчев ва Булганин ўртоқларни Москва ишчилари номидан табриклашдек буюк бахтга мушарраф бўлдим.

Никита Сергеевич ва Николай Александрович, биз, москвалилар сиҳат-саломат қайтиб келганлигингиздан жуда хурсандмиз ва халқимизнинг ҳамда бутун прогрессив инсониятнинг бахт-саодати учун Сизларга узоқ-узоқ йиллар сиҳат саломатлик тилаймиз.

Биз Сизларнинг ана шу мамлакатларда қўйган ҳарбир қадамингизни кун сайин самимий мамнуният туйғулари блан кузатиб турдик, Сизлар блан биргаликда завқландик, Сизларнинг ана шу мамлакатлар халқлари олдида сўзлаган эркин, ҳаққоний ва доно нутқларингизни зўр қониқиш блан ўқидик.

Биз Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқларининг Сизларни сидқидил блан қардошларча кутиб олганликлари учун уларга самимий миннатдорчилик ва ташаккур изҳор қиламиз.

Азиз Никита Сергеевич ва Николай Александрович, Сизларнинг бу сафарингиз тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига қўшилган жуда катта ҳисса бўлди. Биз бунинг учун Сизларга самимий раҳмат деймиз.

Биз ўз ҳукуматимиз ва партиямизга чексиз ишонамиз ва Коммунистик партия томонидан қўйилган вазифаларни бажариш учун бутун кучимизни сарф қиламиз.

Ўртоқлар!

Никита Сергеевич Хрушчев ва Николай Александрович Булганин ўртоқларни тинчликни ва халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ишига қўшган катта ҳиссалари учун уларга москвалилар номидан яна бир марта самимий ташаккур изҳор қилишга ва Ватанимизнинг ҳамда совет халқининг бахт-саодати йўлида уларга сиҳат-саломатлик ва уларнинг ишларида бундан буён ҳам муваффақиятлар тилашга ижозат берингиз.

Яшасин Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимиз! **(Қарсаклар).**

• • •

Москва шаҳри интеллигенциясининг вакили, 494-нчи мактабнинг ўқитувчиси, РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи ўртоқ А. В. Федоровага сўз берилади.

Ўртоқ А. В. Федорова нутқи

Азиз Николай Александрович ва Никита Сергеевич!

Азиз ўртоқлар!

Сизларни жонажон Москвамизда пойтахтимизнинг интеллигенцияси номидан, ўқитувчилар номидан ва ўзимиз тарбиялаётган жуда кўп ёшлар номидан сидқидил блан табриклайман. Сизларнинг бизга дўст мамлакатларда бўлган кунларингиз, Сизларнинг оддий меҳнат аҳли блан учрашувларингиз ва самимий суҳбатларингиз, Ҳиндистон, Бирма, Афғонистон халқлари блан, я'ни биз каби тинч ва ҳамжиҳат бўлиб яшашни истаётган халқлар блан ҳартомонлама танишганлигингиз бизда тинчликнинг енгилмас кучларига, сиёсий тузумлари турлича бўлган мамлакатларнинг тинч-тотув бўлиб яшаши мумкин эканлигига ишончимизни янада кўпроқ мустаҳкамлади.

Партиямиз ва Ҳукуматимизнинг раҳбарлари, Сизлар бизга дўст бўлган давлатларнинг раҳбарлари блан, уларнинг кўпмиллатли халқлари блан ўзаро ҳамжиҳатлик ўрнатаолдингиз, совет кишиларимизнинг тинчликка, ижод қилишга, яратишга бўлган қат'ий иродаси ва астойдил интилишини ифода этаолдингизки, биз бунинг учун чин кўнгилдан хурсанд бўлдик.

Биз ёш авлодни тарбияловчилар Сизларнинг Ватанга қайтиб келишингизни табриклаш блан бирга, Сизларни яна бир марта ишонтириб айтамизки, биз ўзимизнинг бутун қалбимиз ва ақл-идрокимиз блан, бутун тажрибамиз ва билимимиз блан тинчлик ишига хизмат қиламиз, йигит ва қизларимизни янгилик, прогрессивлик учун чинакам курашчилар қилиб ва коммунистик қурилишнинг энг мураккаб вазифаларини амалда ҳал этаоладиган кишилар қилиб тарбиялаймиз.

Сизларнинг тинчлик иши йўлида ҳормай-толмай қилаётган самарали меҳнатингиз учун буюк раҳматимизни изҳор қиламиз!

Сизларга сиҳат-саломатлик ва халқимиз учун қилаётган қийин ва ғоят муҳим давлат фаолиятингизда муваффақият тилаймиз!

Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети! **(Қарсаклар).**

• • •

Қарсаклар блан кутиб олинган Н. С. Хрушчев нутқ сўзлайди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқи

Ўртоқлар! Азиз дўстлар!

Аввало, бизни ғоят самимий ва шодиёна кутиб олганликларингиз учун сизларга чин кўнгилдан ташаккур билдиришимизга ижозат берингиз.

Бизга дўст бўлган уч мамлакатда — Ҳиндистонда, Бирмада ва Афғонистонда бир ой сафар қилгандан кейин эркин таассуротларга тўлган ҳолда буерга қайтиб келдик. Бу таассуротларнинг энг каттаси шу бўлдики, биз Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқларининг мамлакатимизга, Совет Иттифоқи халқларига жуда катта муҳаббат блан ва ғоят самимий ҳурмат блан қараётганликларини ҳис қилдик.

Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон мамлакатлари блан Совет Иттифоқи ўртасида барқарор бўлган дўстликни ва ҳамкорликни янада кўпроқ мустаҳкамлашдан иборат оддий ва равшан вазифа бизнинг олдимизда турганн учун ҳам Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон Ҳукуматларининг шу мамлакатларни келиб кўриш тўғрисидаги таклифларини қабул қилган эдик.

Мамлакатларимиз халқларининг мустаҳкам дўстлиги халқлар манфаатига, бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилишига қат'ий амин бўлганимиз ҳолда бу вазифани шараф блан бажаришга ҳаракат қилдик. Бизнинг бу саёҳатимиз фойдали саёҳат бўлди ва у, ижобий натижалар беради, деб ўйлайман.

Ҳиндистоннинг улуғ халқи томонидан бизни кутиб олиш вақтида изҳор қилинган шоду-хуррамликни, зўр қувончни ифодалаб бераоладиган сўзларни топишим мен учун қийин. Ҳиндистон халқларининг Совет Иттифоқи халқларига бўлган ғоят самимий қардошларча дўстлиги уларнинг мана шу шоду-хуррамлигида ва қувончида ифодаланди.

Бизни Ҳиндистон Бош Министри Неру жаноблари ва унинг коллегалари жуда самимият блан кутиб олдилар.

Ҳиндистон шаҳарларида бизни кутиб олмоқ учун юз минглаб, миллионлаб кишилар кўчаларга чиқдилар. Биз борган жойларнинг ҳаммасида ҳинд халқининг чин қалбидан изҳор қилинган:

«Дўстлигимиз абадийдир!».

«Яшасин Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги!».

«Руслар блан ҳиндлар — бир-бирларига биродардирлар», — деган оддий сўзларни эшитдик ва ўқидик.

Бу — Ҳиндистон улуғ халқининг овози эди.

Биз ҳам ўша кишиларга айтдикки, — ҳа бизлар биродармиз! Фақат тинч ҳаёт кечираётган кунлардагина эмас, шу блан бирга шиддатли синов кунларида ҳам биродармиз. Биз — инсониятнинг яхши келажаги учун бўладиган курашларда биродармиз, бутун дун'ёда тинчлик учун олиб борилаётган курашда биродармиз!— деб айтдик.

Бирмада ва Афғонистонда шу мамлакатларнинг халқи ҳам, раҳбарлари ҳам бизларни худди шу сингари шоду-хуррамлик ва меҳмондўстлик блан кутиб олдилар. Гарчи бу мамлакатлардаги митинглар ва йиғилишлар Ҳиндистондагидек жуда кўпкишилик бўлмаса ҳам, лекин бу мамлакатларда ҳам Совет Иттифоқига, улуғ совет халқимизга изҳор қилинган муҳаббат Ҳиндистондагидек оташин муҳаббат бўлди.

Осиё халқларининг мамлакатимизга нисбатан изҳор қилган бу қардошлик муҳаббатини кўрган вақтимизда, биз ўзимизни ўз юртимизда бўлгандек ҳис қилдик ва бизнинг ҳаёлимизда улуғ паҳлавон халқнинг образи — совет халқининг, қаҳрамон халқнинг, ижодкор халқнинг образи гавдаланди. Мамлакатимиз ўзининг улуғворлигига совет халқи туфайли эришди. Совет халқи ўз Коммунистик партиясининг раҳбарлиги остида мамлакатимизни шуқадар юксакликка кўтарди ва илгариги қолоқ Россия бўлган мамлакатимизни жаҳоннинг энг илғор ва қудратли давлатига айлантирди. Совет халқининг ўзи социализм қуриб, бу блан инсониятнинг орзусини Ватанимизнинг турмушида ва ҳаётида рўёбга чиқарди ва гавдалантирди.

Шунинг учун ҳам биз — улуғ совет халқининг фарзандлари, унинг вакиллари ва хизматкорлари эканлигимизни англаб, қалбимиз фахр ва ифтихор туйғулари блан тўлиб тошди.

Ҳиндистонда, Бирмада ва Афғонистонда сўзлаган нутқларимизда мустамлакачиларнинг жиноятқорона сиёсатини, улар шу мамлакатларда кўп йиллар давомида хўжайинлик қилиб, шу мамлакатларнинг халқларига жуда катта зарар етказганларини, шу мамлакатларнинг иқтисодий тараққиётини анча тўхтатиб қўйганликларини фош қилиб ташладик.

Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқлари бизнинг бу сўзларимизни эшитиб, ма'қулладилар, чунки бу сўзлар ҳақиқатни ифодалаб берган сўзлар эди.

Аммо, буржуа мамлакатларининг ба'зи арбоблари ва айниқса реакцион матбуот органлари бизнинг бу сўзларимизни эшитиб ўлгудек қутурдилар!

Уларнинг бундай қутуриши табиий ва тушунарлидир. Мустамлака системаси барбод бўлмоқда. Осиёда эндиликда бу системанинг шармандаси чиқди. Осиёдаги бирқанча мамлакатларнинг халқлари — Корея Халқ Демократик Республикасининг, Вьетнам Демократик Республикасининг, Ҳиндистон Республикасининг, Бирма Иттифоқининг ва бошқа мамлакатларнинг халқлари мустамлака режимидан озод бўлдилар ва ўз давлатларининг миллий мустақиллигини мустаҳкамламоқдалар.

Ўзига азоб бериб келган мустамлакачиларни ўз юртидан абадий ҳайдаб чиқарган, ўзининг ички душманларини тор-мор келтирган ва социалистик қурилиш йўлига қат'ий тушиб олиб, шахдам қадамлар блан бораётган улуғ дўстимиз ва биродаримиз хитой халқи тўғрисида гапириб ўтирмасам ҳам бўлади.

Осиёдаги бу мамлакатларнинг халқлари ўзларининг шу ишлари блан жаҳон мустамлакачилик системасига шундай зарба бердиларки, эндиликда бу зарбадан мустамлакачилик системаси ўзини асло ўнглаб олаолмайди.

Мустамлакачилик режимлари ҳозирги замон инсоният жамиятига иснод келтирмоқда. Биз, буни айтдик ва мустамлакачилар йўқ бўлиб кетмагунча биз бу гапларни айтишдан ҳечқачон чарчамаймиз.

Ўртоқлар! Азиз дўстлар!

Биз ўзимизнинг катта ва ғоят қизғинлик блан ўтган сафаримиз тўғрисида сизларга кўп нарсаларни гапириб беришни истар эдик.

Лекин буни битта нутқнинг ўзида гапириб адо қилиб бўлмайди. Айниқса ҳозиргина Москвага учиб келиб турган вақтимизда сўзлаётган нутқимизда бу гапларни айтиб адо қилиб бўлмайди.

Биз, жуда хилма-хил кишилар блан, жуда хилма-хил синфларнинг вакиллари блан учрашдик.

Ишчилар, деҳқонлар, интеллигентлар мамлакатимизнинг муваффақиятларига астойдил қойил бўлмоқдалар ва бу муваффақиятларни қизғин равишда ма'қулламоқдалар.

Бизга дуч келган кишиларнинг ҳаммаси мамлакатимизнинг ютуқларини қайд қилиш блан Совет Иттифоқининг муваффақиятларига ўзларининг қойил бўлаётганликларини айтдилар. Улар мамлакатимизнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини ва бутун дун'ёда тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлаш йўлида Совет ҳукумати томонидан сарф қилинаётган куч ва ғайратни ма'қуллаб гапирдилар.

Ҳиндистоннинг 370 миллион халқи, шунингдек Бирма ва Афғонистон халқлари бутун дун'ёда тинчлик учун курашда бизнинг иттифоқчиларимиздир.

Ҳиндистон — мамлакатимизнинг улкан ва яхши дўстидир. Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси сингари Ҳиндистон ҳам тинчлик учун кураш позицияларида қаттиқ турибди.

В. И. Ленин та'лим бериб айтганидек, Ҳиндистон, Хитой ва Совет Иттифоқи енгилмас кучдир.

Ўртоқлар!

Бутун Совет мамлакати Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'ездини муносиб равишда кутиб олишга тайёрланаётган бир даврда биз Ҳиндистонга, Бирмага ва Афғонистонга сафар қилдик.

Совет социалистик давлатини янада мустаҳкамлаш ишида ҳам, мамлакатимизнинг халқаро аҳволини мустаҳкамлашда ҳам катта муваффақиятларга эришган ҳолда XX с'ездни кутиб олмоқдамиз. Лекин бу нарса эришилган муваффақиятлар блан хотиржам бўлиш учун бизга ҳечқандай ҳуқуқ бермайди.

Бизнинг вазифамиз шуки, халқ хўжалигимизни ва айниқса унинг асоси бўлган оғир индустрияни бутун чоралар блан ривожлантиришимиз, қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини яна ҳам юксалтиришни та'минлашимиз, мамлакатимиз халқларининг дўстлигини, социалистик жамиятимиздаги барча меҳнаткашларнинг ма'навий-сиёсий бирлигини мустаҳкамлашимиз лозим.

Мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат бўлган улуғ мақсадимиз сари тўппа-тўғри йўл блан бормоқдамиз.

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси улуғ Коммунистик партиямиз!

Яшасин тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг таянчи бўлган Совет Ватанимиз! **(Гулдурос қарсаклар).**

• • •

Қарсаклар блан кутиб олинган ўртоқ Н. А. Булганинга сўз берилади.

Ўртоқ Н. А. Булганин нутқи

Азиз ўртоқлар!

Жонажон Москвани кўриб турганимиз, сиз азиз дўстлар блан учрашиб турганимиз ҳозирги пайтда кўнглимиздаги улуғ шодликни ифодаламоқ учун сўз топиш қийин.

Шундай қизғин ва шундай самимий кутиб олганларингиз учун сизларга катта раҳмат.

Бизнинг ҳамма жиҳатдан диққатга сазовор бўлган сафаримиз бир ойдан кўпроқ давом қилди. Албатта, Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон блан, шу мамлакатлар ҳаётининг, айниқса Ҳиндистон сингари улуғ давлат ҳаётининг ҳамма жиҳатлари блан яхши танишмоқ учун бир ой кифоя қилмайди. Лекин шундай бўлса ҳам биз кўп нарсани кўрдик ва кўп нарсани билиб олдик.

Сизларга ма'лумки, биз шу мамлакатларнинг пойтахтларига — Деҳлига, Рангунга, Кобилга, шунингдек энг катта шаҳарларнинг кўпларига, индустриал районларга ва қурилишларга, қишлоқ хўжалик корхоналарига, ўқув юртларига, медицина ва илмий-текшириш муассасаларига бордик. Биз давлат арбоблари блан ҳамда жамият турли табақалари ва синфларининг вакиллари блан учрашдик ва суҳбатлашдик, халқ блан, миллион-миллион оддий кишилар блан, интеллигенция блан, заводлар ва далаларнинг меҳнаткашлари блан учрашдик. Уларнинг ҳаммаси бизларга ўзларининг энг самимий ва қизғин ҳисларини изҳор қилдилар. Улар бизларни энг азиз меҳмонларни, энг яқин ва жонажон кишиларини, биродарларини табриклагандек табрикладилар. Шаҳарларда ва қишлоқларда биз, совет халқининг вакилларини кутиб олишда мислсиз завқ ва шавқни кўрганимизда кўнглимиз Ватанимиз учун бўлган жуда катта ифтихор туйғулари блан тўлиб тошди. Биз, қаерга борсак ҳам ҳамма жойда Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсати учун, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик сиёсати учун жуда қизғин миннатдорчилик билдирилаётганлигини кўрдик. Биз, шу нарсага жуда қаноат ҳосил қилдикки, Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқларининг бизни ҳамма жойда кутиб олган вақтларида улар кўрсатган шоду-хуррамлик ва хурсандчилик Совет Иттифоқига, ўз Коммунистик партиясининг раҳбарлиги остида ўз мамлакатини шуқадар улуғлантириб юборган совет халқига бўлган дўстлик ва меҳр-муҳаббатнинг ифодаси бўлди.

Биз борган мамлакатлар тинчликсевар мамлакатлар эканлигига, бу мамлакатларнинг халқлари ва ҳукуматлари барча давлатлар блан тинч ҳамкорлик қилишга интилаётганлигига қаноат ҳосил қилдик.

Бизни улар блан яқинлаштираётган, дўстлик ва ҳамкорлик учун зарур шароит туғдираётган асосий нарса мана шудир.

Тинчлик — халқлар учун жуда улуғ бахт-саодатдир. Совет Иттифоқи халқларининг, Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон халқларининг дўстлик ва ҳамкорлигида эса халқлар ўртасидаги тинчликнинг жуда катта фактори бор.

Совет Иттифоқи, Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тинчликнинг шундай факторидирки, халқлар ўртасидаги тинчликка ва ҳамкорликка қарши бўлганларнинг бу фактор блан ҳисоблашмасликлари мумкин эмас.

Тинч тотув бўлиб яшаш ва ҳамкорлик қилишнинг беш улуғ принципи шундай базадирки, биз ижтимоий-сиёсий системалари турлича бўлган давлатлар блан муносабатларимизни мана шу база асосига қурмоқдамиз.

Шу принципларга қўшилаётган давлатлар тобора кўпайиб бораётганлигини кўриб турибмиз.

Улуғ Ҳиндистон блан, Бирма блан ва Афғонистон блан бизнинг дўстлигимиз Совет давлати ташқи сиёсати ленинча принциплари тантана қилганлигини кўрсатучи ажойиб намунадир. Бу — улуғ тарихий ғалабадир.

Биз давлат арбобларининг шахсий алоқа боғлаши мамлакатлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва дўстона муносабатлар ўрнатмоқ учун, ҳартомонлама ҳамкорлик қилмоқ ва алоқалар боғламоқ учун нақадар катта аҳамиятга эга эканлигига қилган сафаримиз вақтида қаноат ҳосил қилдик. Ҳиндистонда, Бирмада ва Афғонистонда раҳбар арбоблар блан боғлаган алоқаларимиз бир-биримизни яхшироқ билиб олишимизга, халқаро турмушнинг энг муҳим проблемаларига нисбатан ўхшаш нуқтаи назарларни аниқлаб олишимизга, ҳамкорлик ва алоқа қилиш масалаларини ҳал этишнинг тўғри йўлларини топишимизга ёрдам берди.

Матбуотдан сизларга яхши ма'лумки, Ҳиндистонда, Бирмада ва Афғонистонда бўлишимиз натижасида қўшма баёнотлар э'лон қилинди. Бу муҳим тарихий ҳужжатлар Совет Иттифоқининг мана шу учала мамлакатнинг ҳарқайсиси блан ўзаро муносабатларини ривожлантиришда янги босқични бошлаб берди. Дўстликка ва ҳамкорлик қилишга ўзаро интилишимиз туфайли савдо-сотиқни, иқтисодий, маданий алоқаларни ва бошқа алоқаларни кенгайтириш масалалари устида олиб борилган музокараларда ҳам яхши натижаларга эришиш мумкин бўлди. Мана шу алоқаларга бизнинг тенглик ва ўзаро манфаатдорликни ифодаловчи ўзгармас принципимиз асос қилиб олинди. Биз ҳечқандай сиёсий шартларни ва мажбуриятларни кўзда тутмайдиган иқтисодий ҳамкорлик қилишга ва алоқалар боғлашга тарафдормиз.

Ҳиндистон Бош Министри ҳурматли Жавоҳарлал Неру жаноблари, Бирма Бош Министри Ну жаноблари, Афғонистон Бош Министри ҳурматли Муҳаммад Довуд жаноблари бизга ғоят илтифотли бўлганликлари ва меҳмондўстлик кўрсатганликлари туфайли бизнинг сафаримизнинг натижалари шуқадар сермазмун ва фойдали бўлди.

Кези келганидан фойдаланиб, мен уларга ўзимизнинг самимий ташаккуримизни яна қайта-қайта изҳор қиламан.

Хуллас, улуғ Ҳиндистонга, Бирмага ва Афғонистонга қилган сафаримизнинг энг муҳим натижаси шу бўлдики, Совет Иттифоқи шу мамлакатлар блан тағин ҳам яқинлашиб олди, халқларимизнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги тағин ҳам ривожланди.

Броқ, буни ёқтирмаётганлар ҳам бор. Бизнинг сафаримизни ва бизнинг нутқларимизни, жумладан, ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг нутқларини дўстлар ғоят хурсанд бўлиб ма'қулладилару, аммо, реакцион матбуот ва Ғарб мамлакатларидаги, айниқса Англиядаги ба'зи бир йирик жамоат ва давлат арбоблари бизнинг бу сафаримиз ва нутқларимиздан жуда аччиғландилар. Биз бу тўғрида фақат шуни дейишимиз мумкин: уларга мустамлакачилик сиёсатлари тўғрисида бизнинг рўй-рост айтган гапларимиз ёқмаётир, уларга бизнинг Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон блан дўстлигимиз ёқмаётир. Аммо, бизга бу дўстлик жуда ёқади ва бизга бу дўстлик жуда тўғри келади. Бу халқлар дўстлиги тинчликсевар мамлакатлар фронтини мустаҳкамлади, бу фронтни янада кўпроқ жипслаштирди, тинчликсевар мамлакатлар фронти тағин ҳам бақувват бўлиб қолди. Бу фронт тағин бақувват бўлади ва биз унинг енгиб чиқишига аминмиз! **(Қарсаклар).**

Яшасин бутун дун'ёда тинчликнинг энг катта фактори — халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик! **(Қарсаклар, «ура» садолари).**

* * *

Ўртоқ М. А. Яснов митингни ёпиқ деб э'лон қилади. Оркестр СССР Давлат гимнини ижро этади. Митинг қатнашчилари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг трибунада турган раҳбарларини қарсаклар чалиб қутлайдилар.

Н. С. Хрушчев блан Н. А. Булганин очиқ машинага тушадилар ва митингдагиларнинг қизғин табриклари остида аэродромдан жўнайдилар.

Ленинград шоссесида, Белорус вокзали яқинидаги кўчаларда, Горький кўчасида юз минглаб кишилар тўпланган эди. Булар орасида пойтахт аҳолисигина эмас, шу блан бирга Москва атрофидан келган колхозчилар, турли шаҳарлардан келган меҳмонлар ҳам бор эди. Яхши ният миссияси блан борган сафаридан қайтиб келган Н. С. Хрушчев ва Н. А. Булганиннинг Марказий аэродромда сўзлаган нутқларини улар катта радио карнайлари орқали тинглаб турдилар. Москвалилар бу нутқларни катта э'тибор бериб, бир сўзини ҳам қолдирмай эшитдилар.

Маяковский майдони халқ блан лиқ тўлган. Ҳозиргина янги қурилишларнинг ҳавозаларидан тушган бинокорлар яқинроқ келиб, совет халқининг вакилларини табриклашга, уларнинг сафардан муваффақият блан қайтиб келганликларини қутлашга интиладилар. Бу майдонда студентлар, ўқучилар, совет муассасаларининг хизматчилари ҳам жуда кўп.

Охотний ряд. Одамлар йўлкаларда ва кўчаларнинг бўйида турибдилар. Улар «Националь» гостиницаси олдида, Марказий В. И. Ленин музейи ва Тарих музейи ёнида зич бўлиб турибдилар. Кўп кишилар буерга Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг ўтадиган пайтини кутиб, анча барвақт келганлар.

Москва университети студентларининг катта группаси СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин блан СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчевнинг дўст мамлакатлар бўлган Ҳиндистонга, Бирмага ва Афғонистонга қилган сафари тўғрисида қизғин равишда фикрлашмоқдалар, шу давлатлардаги халқлар совет раҳбарларини ғоят самимият блан кутиб олганлиги тўғрисида гапирмоқдалар.

Марказий аэродромдан Кремльга қадар бўлган йўлнинг бошидан охиригача юз минглаб кишилар Н. А. Булганинни ва Н. С. Хрушчевни қизғин табриклаб турдилар. Ҳар минут сайин гулдурос қарсаклар янграр, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, Совет ҳукумати шарафига, СССР блан Ҳиндистон, Бирма, Афғонистон ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш миссиясини, натижалари умумий тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам берувчи миссияни, я'ни ўз зиммаларига юклатилган яхши ният миссиясини муваффақият блан бажариб қайтган Н. С. Хрушчев ва Н. А. Булганин шарафига айтилаётган табрик хитоблари эшитилар эди. (ТАСС).

Тўртинчи Чақириқ СССР Олий Совети тўртинчи сессиясининг очилиши тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг тўртинчи сессияси шу йил 26 декабрьда Кремльда СССР Олий Советининг Мажлислар залида очилади.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Тошкентдан жўнаб кетдилар

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқлар 21 декабрьда эрта блан Тошкентдан жўнаб кетдилар.

Вақт эрта бўлишига ва қор ёғиб туришига қарамай, Тошкентнинг минг-минглаб меҳнаткашлари Партия ва Ҳукумат раҳбарларига оқ йўл тилаш учун кўчаларга чиқдилар.

Аэродромда Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларни Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Ниёзов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Муҳиддинов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Рашидов, Тожикистон Министрлар Советининг раиси Т. Ўлжабоев, Туркманистон ССР Министрлар Советининг Раиси Б. О. Овезов, Қирғизистон ССР Министрлар Советининг раиси Х. С. Суерқулов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарьлари Р. Е. Мельников, С. К. Камолов, М. А. Абдураззоқов, армия генерали А. А. Лучинский, СССР Олий Советининг депутатларидан Р. К. Қурбонов, А. П. Бизов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ҳ. К. Муҳиддинова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. В. Бабков, А. Н. Рудин, Ғ. С. Султонов, К. Р. Раҳимов, Е. С. Насриддинова, Ҳ. М. Абдуллаев, Тошкент область партия комитетининг секретари О. А. Алимов, Озарбайжон ССР совхозлар министри Г. Н. Наврузов, Ўзбекистон ССР министрлари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари К. Муртазаев, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари С. Н. Нуриддинов, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Р. Ғ. Ғуломов, область партия комитетларининг секретарьлари ва область ижроия комитетларининг раислари, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон колхоз ҳамда совхоз далаларининг илғор кишилари — қишлоқ хўжалик илғорларининг Тошкент кенгашида қатнашаётган кишилар, фан ва маданият арбоблари, матбуот вакиллари кузатиб қолдилар.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев кузатувчилар блан самимий хайирлашиб, самолётга чиқадилар. Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистон бўйлаб кўп минг километр йўл босган ҳаво кораблари эрта блан соат 8 да парвоз қилиб Москвага қараб йўл олди.

(ЎЗТАГ).

БИРИНЧИ РУС РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ

СССР Большой театрида меҳнаткашлар депутатлари Москва Советининг мажлиси

20 декабрьда СССР Большой театрида меҳнаткашлар депутатлари Москва Советининг партия, совет, жамоат ташкилотлари ва Совет Армияси вакиллари блан биргаликда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 50 йиллигига бағишланган мажлиси бўлди.

Большой театр саҳнасининг тепасига: «Биринчи рус революциясининг 50 йиллиги» деган сўзлар ва «1905—1955» деган рақамлар қизил алвонга ёзилган. Совет халқи, бутун прогрессив инсоният барча мамлакатлардаги революцион ҳаракатга жуда катта та'сир кўрсатган ана шу оламшумул тарихий воқианинг эллик йиллигини тантанали суратда нишонламоқда.

Большой театр залига Москва Советининг депутатлари, пойтахтдаги корхоналар ва муассасалар, партия, совет, жамоат ташкилотлари ва Совет Армиясининг вакиллари тўпландилар. Мажлисда 1905 йилдаги революцион ҳаракатнинг ва Москвада ишчиларнинг декабрь қуролли қўзғолонининг актив иштирокчиларидан 300 дан ортиқ киши ҳозир бўлди.

Саҳна тантанали суратда безатилган. Саҳна тўрида қизил бахмаллар ичида гениал Лениннинг катта скульптура портрети турибди. Гуллар блан ўралган постамент ёнида совет жангчилари фахрий қоровулда турибдилар.

Соат 18 дан 30 минут ўтганида, мажлис қатнашчилари томонидан самимий кутиб олинган К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов, СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Г. К. Жуков, КПСС Москва область комитетининг секретари И. В. Капитонов, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Е. А. Фурцева, Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси М. А. Яснов, Коммунистик партиянинг энг кекса арбоблари, биринчи рус революциясининг қатнашчилари Е. Д. Стасова, Б. М. Волин, А. И. Горчилин, В. А. Горшков, В. А. Емельянов, Н. Н. Колесникова, П. А. Бляхин ва бошқалар президиумга чиқадилар.

Мажлисни М. А. Яснов қисқача кириш нутқи блан очади. У, биринчи рус революцияси кунларида самодержавиега қарши курашда баррикадаларда қаҳрамонларча ҳалок бўлган ўртоқларнинг азиз хотирасини ҳурмат блан эсга олишни таклиф этади. Ҳамма ўрнидан туради. Мажлис очиқ деб э'лон қилинади. Оркестр «Интернационал»ни чалади.

КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ П. Н. Поспелов «1905 йил декабрь қуролли қўзғолони — биринчи рус революциясининг чўққиси» деган темада доклад қилди.

— Большевиклар раҳбарлик қилган ишчи депутатлари Москва Советининг чақириғи блан сиёсий стачка бошланган тарихий кунга — 1905 йил 7 (20) декабрь кунига, — деди докладчи, — бугун роса 50 йил тўлди. Бу стачка декабрь қуролли қўзғолонига айланган эди. Москвадаги декабрь қуролли қўзғолони 1905 йилдаги халқ революциясининг чўққиси бўлди ва Россия пролетариати ҳамда бутун рус халқи революцион онгининг ўсишига жуда катта та'сир кўрсатди.

Ўртоқ Поспелов сўзини давом эттириб, бундай деди: шундай тарихий воқиалар борки, уларнинг аҳамияти ва улуғворлиги уларнинг бевосита натижалари доирасидан четга чиқиб кетади. Бундай воқиалар кўп йиллар ва ўн йиллар мобайнида тарихнинг шундан кейинги бутун боришига кучли та'сир кўрсатади. Москвадаги 1905 йил декабрь қуролли қўзғолони, Красная Пресня ишчиларининг унутилмас революцион зафари ана шундай буюк тарихий воқиа бўлди.

Докладчи Москва қуролли қўзғолонининг ривожланишидаги асосий воқиалар тўғрисида, Москва ишчиларининг қаҳрамонлиги ҳақида сўзлайди.

— В. И. Ленин вужудга келтирган ва раҳбарлик қилган жанговар пролетар партияси — большевиклар партияси, революциянинг ғалабаси учун фидокорона курашучи қўрқмас революционерлар партияси, — деди П. Н. Поспелов, — омманинг революцион курашига бошчилик қилди. Партиянинг доно йўлбошчиси В. И. Ленин революциянинг улуғ перспективаларини ўзига хос зийраклик блан олдиндан кўрди. В. И. Ленин омманинг революцион ижода вужудга келтирган янгиликни қўллаб-қувватлади, революцион кураш жараёнида вужудга келган ишчи депутатлари Советларининг тарихий истиқболини олдиндан кўрди. Ленин қуролли қўзғолонга тайёрланишда большевистик ташкилотларнинг фаолиятига йўл кўрсатди. Партиянинг энг йирик арбоблари И. В. Сталин, Я. М. Свердлов, М. И. Калинин, С. Орджоникидзе, К. Е. Ворошилов, И. В. Бабушкин, С. М. Киров, М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев ва бошқалар пролетариатнинг қуролли курашини уюштириш ва бу курашга раҳбарлик қилишда қатнашдилар.

Докладчи биринчи рус революциясининг Европада ва Осиёдаги революцион-озодлик ҳаракатига кўрсатган та'сирига катта э'тибор берди.

Россияда 1905—1907 йиллардаги революция бош репетиция эди, бу репетиция бўлмаганида, 1917 йилдаги Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қилиши мумкин эмас эди.

Совет халқи 1905—1907 йиллардаги революционерларнинг зафарини ва 1905 йил декабрь ойида Москвада бўлган қуролли қўзғолоннинг қаҳрамонларча курашиб ҳалок бўлган қатнашчилари хотирасини ҳурмат блан эсга олади. Ана шу қурбонлар бекорга кетмади. 1905—1907 йиллардаги халқ революцияси чуқур қилиб эккан революция уруғлари буюк самараларини берди. 1905 йилнинг буюк революцион традициялари Россия ишчилар синфини чоризмга ва капитализмга қарши қат'ий курашга илҳомлантирди ва шу йўлда қуроллантирди.

Мамлакатимизнинг ишчилар синфи Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбарлиги остида меҳнаткаш деҳқонлар блан мустаҳкам иттифоқ бўлиб, Россияда яшовчи барча миллат меҳнаткашларининг қардошларча ҳамкорлигида оламшумул тарихий ғалабаларга эришди — чоризмни, сўнгра эса, капитализмни ҳам ағдариб ташлади, янги, социалистик жамият қурди. Бу жамият инсониятнинг истиқболига йўл кўрсатиб бермоқда. Эндиликда тинчлик ва социализм лагеридаги мамлакатларда яшовчи 900 миллион киши янги, социалистик асосларда ўз ҳаётини қурмоқда. Бундан ташқари, илгариги мустамлака ва қарам мамлакатларнинг неча юз миллионлаб аҳолиси ҳам миллий озодликка эришдилар ва эндиликда тинчлик ҳамда демократия учун курашдан иборат мустақил сиёсатни амалга оширмоқдалар, ўз экономикаси ва маданиятини янги прогрессив асосларда ривожлантиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Ўртоқ Поспелов улуғ совет халқи шарафига ва жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига табрик хитобларини айтганида, залдагилар унинг бу сўзларини гулдурос, давомли қарсаклар блан ма'қуллайдилар.

Мажлис қатнашчилари революция ветеранларининг сўзларини зўр э'тибор ва самимий ҳурмат блан тингладилар. Улар самодержавиега қарши олиб борилган қаҳрамонона жанг кунларини эсга туширдилар.

1904 йилдан буён партия а'зоси, 1905 йилда Москва Советининг а'зоси бўлган Андрей Иванович Горчилин минбарга чиқади. У, Владимир Ильич Ленин блан бўлган унутилмас учрашувлар ҳақида, Красная Преснядаги жангларда иштирок қилганлиги ҳақида гапиради.

Декабрь жангларининг қатнашчиси Надежда Николаевна Колесникова ҳам Москвада 1905 йил ҳақидаги хотираларини сўзлайди. Залдагилар ўртоқ Колесниковани қарсаклар блан табрикладилар. Ўртоқ А. И. Микоян унинг қўлини самимий қисиб кўришди ва нутқи учун ташаккур билдирди.

Партиянинг энг кекса а'золаридан Пётр Андреевич Бляхиннинг нутқи ҳам самимий кутиб олинди. Пётр Андреевич Бляхин Москва пролетариати томонидан олиб борилган баррикада жангларини ёрқин тасвирлаб берди ва совет халқи революция традицияларини муқаддас билиб сақлайди ва бу традицияларни давом эттиради, деди.

Ўртоқ Л. М. Каганович мажлис қатнашчиларининг қарсаклари остида кекса большевистик гвардия шарафига табрик сўзлари айтади. «Ура!» хитоблари янграйди.

* * *

Мажлиснинг тантанали қисмидан кейин Д. Кабалевскийнинг «Никита Вершинин» деган янги операси кўрсатилди. Бу опера Вс. Ивановнинг «Бронепоезд 14-69» повести мотивлари асосида яратилган. Опера граждан уруши тарихининг порлоқ саҳифаларидан бирини тасвирлайди. (ТАСС).

КПСС XX с'езди шарафига

*

Тошкент шаҳар саноати 1955 йил давлат планини бажарди

Тошкент шаҳар саноат корхоналари ва транспорти Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг социалистик индустрияни, даставвал оғир саноатни янада ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмаларини амалга ошириб, КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ялпи маҳсулот ишлабчиқариш ва маҳсулотларнинг энг муҳим турларининг кўпчилиги бўйича 1955 йил учун белгиланган давлат планини муддатидан илгари — 15 декабрьда бажардилар. Йил охиригача пландан ташқари юз миллионларча сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Саноат ишлабчиқаришининг ҳажми ўтган йилга нисбатан 7 процент ошди. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича топшириқ 4 процент ортиғи блан бажарилди. Кўпгина корхоналар маҳсулот таннархини камайтириш планини ортдириб бажардилар.

Шаҳар оғир саноати янада ривожланди. Машинасозлик заводларида янги ускуналар ишга туширилди, илғор техника ва прогрессив технология жорий қилинмоқда, халқ хўжалигининг турли соҳалари учун ва биринчи галда пахтачилик учун янги машиналар, ускуналар, приборлар, асбоблар ишлабчиқариш ўзлаштирилди.

Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари халқ исте'моли моллари ишлабчиқаришни кенгайтирдилар.

Завод ва фабрикаларда мавжуд техникадан яхшироқ фойдаланиш бўйича, ҳарбир квадрат метр ишлабчиқариш майдонидан, ҳарбир ускунадан кўпроқ маҳсулот олиш бўйича кўпгина ишлар қилинди.

Тошкент узелининг темирйўлчилари ўз ишларини яхшиладилар. Бир суткада юк ортиш ва юк тушириш ҳажми анча оширилди, вагонлар обороти тезлаштирилди. Йил бошидан бери оғир юкли поездларда нормадан ташқари 2 миллион тоннага яқин юк ташилди. Автомобильда юк ташиш ҳажми ошди.

1955 йил давлат планини муваффақиятли бажарган илғор корхоналар орасида «Ўзбексельмаш» Л. М. Каганович номли завод, Экскаватор, «Таштекстильмаш», «Под'ёмник», «Ташхлопкомаш», «Средазгидроэнергострой»нинг ремонт-механика заводи, 5-нчи бошқарма ғишт заводлари, Сталин номидаги тўқимачилик комбинати, «Красная заря» фабрикаси, 2-нчи пойафзал фабрикаси, 1-нчи пахта тозалаш заводи, қоғоз, каноп йигирув-тўқув, картография фабрикалари ва бошқа корхоналар бор.

Бу муваффақиятларга меҳнаткашларнинг КПСС Марказий Комитети июль Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун қат'ий кураш олиб боришлари натижасида эришилди.

Тошкент меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX с'ездини муносиб кутиб олиш мақсадида ишлабчиқаришни янада ривожлантириш, саноат ишидаги барча техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш учун тинмай кураш олиб бормоқдалар.

Тошкент саноат ва транспорт ходимлари Партия ва Ҳукуматнинг социалистик Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаш тўғрисидаги барча кўрсатмаларини амалга оширишга ва мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига муносиб ҳисса қўшишга қаттиқ аҳд қилганлар.

*

Янгийўл шаҳар саноат корхоналарида

Шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар. Шаҳардаги кўпчилик корхоналарнинг коллективлари 1955 йил учун берилган топшириқни муддатидан илгари бажариб, шу кунларда келгуси йил ҳисобига маҳсулот бераётирлар.

Шаҳар корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада илғорлар қаторида келаётган тикув-пойафзал комбинатининг ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимлари ҳозиргача йиллик планга қўшимча равишда 7 миллион сўмликка яқин маҳсулот бердилар.

Гўшт комбинатининг ватанпарвар ишчилари ҳам йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Корхонада бу йил маҳсулот ишлаб чиқариш 1954 йилдагига қараганда 4 миллион сўмлик кўпайди. Комбинатнинг колбаса цехи август ойидан бери 1956 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда. Бу цехдаги иш процесслари тўла равишда механизациялаштирилган.

Шунингдек, шаҳардаги пахта тозалаш, ғишт, консерва ва нон заводлари, босмахона, «3-нчи бешйиллик» артели ҳамда бошқа корхоналарнинг коллективлари ҳам шонли Коммунистик партиямизнинг XX с'ездини муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олиш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

А. МЕЖИКОВСКАЯ.

Рус пролетариатининг мислсиз қаҳрамонлиги

(Москва декабрь қуролли қўзғолонининг 50 йиллиги муносабати блан)

Ватанимиз халқлари ва бутун прогрессив инсоният биринчи рус революциясининг 50 йиллигини нишонламоқдалар. 1905 — 1907 йиллар революцияси империализм давридаги биринчи халқ революцияси эди.

В. И. Ленин кўрсатганидек, бу революция ўз мазмуни, характери жиҳатидан буржуа-демократик революция бўлса ҳам, ўз олдига қўйган мақсад ва кураш воситалари жиҳатидан пролетар революцияси эди.

Биринчи рус революциясининг энг юқори нуқтаси 1905 йилги Москва декабрь қуролли қўзғолони бўлди. Бу қўзғолон Россия ишчилар синфининг революцион ҳаракати ва халқаро ишчилар ҳаракати тарихида ғоят катта аҳамиятга эга бўлди. Москва пролетариати чоризмга қарши қуролли курашда мислсиз қаҳрамонлик ва ботирлик, чидам ва матонат намуналарини кўрсатдилар. Москва қуролли қўзғолони мамлакатимиз ишчилар синфини, унинг жанговар авангарди — шонли Коммунистик партияни чоризмга, капитализмга қарши курашнинг катта тажрибаси блан бойитди. Қаҳрамон ишчилар синфи камбағал деҳқонлар блан иттифоқ бўлиб, Коммунистик партия раҳбарлигида 1917 йилнинг октябрида ғолибона социалистик революцияни амалга оширишда 1905 йилги Москва қуролли қўзғолони тажрибасидан кенг фойдаландилар.

1905 йил январь қонли воқиалари блан бошланган биринчи рус революцияси жуда тез юксалиб борди. Агар 1895 — 1904 йиллар ичида 430 минг киши иш ташлаган бўлса, фақат 1905 йилнинг январидагина иш ташлаганларнинг сони 440 минг кишига етди.

1905 йил ёзига келиб, мамлакатда революцион ҳаракат янада авж олди, кўп шаҳар ва уездларга ёйилди. Шу вақтда Туркистоннинг бирқанча шаҳарларида ҳам: Тошкент, Самарқанд, Ашхобод, Чоржўй ва бошқа шаҳарларда маёвкалар бўлиб ўтди. Ишчилар ҳаракати деҳқонларга катта та'сир қилди. Шаҳар кетидан қишлоқ ҳам революцион курашга кўтарилабошлади. Деҳқонлар ҳаракати айниқса Россиянинг марказида, Волга бўйида, Закавказьеда оммавий тус олди, жам'и бўлиб 85 уездга тарқалди. Революцион ҳаракат чоризмнинг таянчи бўлиб келган армияга ҳам та'сир қилди. 1905 йил июньда «Потёмкин» броненосецида қўзғолон кўтарган матрослар революцион халқ томонига ўтди.

Революцион ҳаракат Туркистонда жойлашган ҳарбий қисмларга ҳам та'сир кўрсатди. Масалан, 1905 йил 17 майда бир батареянинг солдатлари тўпни кўтариб беришдан бош тортдилар, 21 майда Хўжанд батальонининг солдатлари овқат сифатсиз бўлганлиги сабабли қозонни ағдариб ташладилар. 26 майда Туркистон ҳарбий-телеграф ротасида солдатлар тўрт кунгача овқатланишдан бош тортдилар.

Солдатлар тез-тез мажлис ва митинглар ўтказар ва социал-демократ ташкилотлар уюштирган яширин йиғилишларга қатнашардилар. 1905 йилда РСДРП Тошкент группаси солдатлар орасида революцион ҳаракатга раҳбарлик қилиш учун ҳарбий-революцион ташкилот тузди. Шу йил кузда Тошкент гарнизонининг барча қисмларида солдатларнинг яширин ташкилотлари ишлайбошлади.

1905 йилнинг кузига келиб революцион ҳаракат бутун мамлакатга ёйилди. Октябрьда бўлиб ўтган ва пролетар ҳаракатининг кучи ва қудратини кўрсатиб берган умумий иш ташлаш ўлгудай қўрққан подшони 17 (30) октябрьда манифест чиқаришга мажбур қилди. 1905 йил 17 октябрь манифестида халққа «ҳурриятнинг маҳкам асослари: шахснинг ҳақиқатан ҳур бўлиши, виждон, сўз, мажлис ва союзлар ҳурлиги» ва'да қилинган эди. Шундай бўлсада, амалда, 17 октябрь манифести халқ оммасини алдаш учун чиқарилган манифест эди, у, подшонинг ҳийласи эди, подшога лақмаларнинг кўзини бўяш, куч тўплаб, сўнгра революцияга зарба бериш учун зарур бўлган дамни ростлаб олиш учун керак эди. Большевиклар ишчиларни подшо манифестига ишонмасликка ва қуролли қўзғолонга тайёрланишга чақирдилар. Октябрь сиёсий стачкаси қизғин давом этаётган кунларда В. И. Ленин бундай деб ёзган эди: «Энди самодержавие революцияга қарши очиқ ҳуруж қилишга қодир эмас. Революция ҳали душманга узил-кесил зарба беришга қодир эмас. Қарийб баравarлашиб қолган кучларнинг бу хил иккиланиб туриши албатта ҳукуматни саросимага солади, уни жазо чораларидан ён беришга ўтишга, матбуот эркинлиги ва йиғилишлар эркинлиги ҳақида қонун чиқаришга мажбур этади» (Асарлар, 9 том, 421 бет).

Октябрь кунларида ишчилар синфи янги революцион ташкилотни, я'ни ишчи депутатлари Советини туздилар. Советлар кейинчалик қуролли қўзғолон органлари ролини ўйнадилар. Революцион омманинг ташаббуси блан вужудга келган Советлар янги, революцион ҳокимият органлари тарзида иш олиб бордилар: матбуот эркинлигини амалга оширдилар, 8 соатлик иш кунини жорий қилдилар, чор ҳукуматига солиқ тўламаслик тўғрисида халққа мурожаат қилдилар.

В. И. Ленин халқнинг қуролли қўзғолон кўтариб ғалаба қилиши чоризмни ағдариш ва демократик республика тузиш учун энг муҳим воситадир, деб ҳисоблади. Умумдемократик революцион ҳаракат қуролли қўзғолон кўтаришни зарур қилиб қўйган, пролетариатни қўзғолон кўтариш учун уюштириш вазифасини партиянинг энг муҳим, асосий ва зарур вазифаларидан бири қилиб кун тартибига қўйган, пролетариатни қуроллантириш ва унинг қўзғолонга бевосита раҳбарлик қилиш имконитини та'минлаш учун энг қаттиқ чоралар кўришни зарур қилиб қўйган эди.

РСДРП III с'езди қуролли қўзғолонни партиянинг энг асосий ва кечиктириб бўлмайдиган вазифаларидан бири деб билиб, барча партия ташкилотлари зиммасига, биринчидан, пропаганда ва агитация олиб бориш йўли блан пролетариатга келгуси қуролли қўзғолоннинг фақат сиёсий аҳамиятинигина эмас, балки унинг амалий-ташкилий томонларини ҳам тушунтириб бериш; иккинчидан, бундай пропаганда ва агитация олиб бориш вақтида қўзғолоннинг бошида ва давомида катта аҳамиятга эга бўлиши мумкин бўлган оммавий-сиёсий стачкаларнинг ролини тушунтириб бериш; учинчидан, пролетариатни қуроллантирмоқ учун, шунингдек қуролли қўзғолон кўтариш ва унга бевосита раҳбарлик қилиш планини тайёрламоқ учун жуда зарур ғайрат блан чоралар кўриш, бунинг учун заруратга қараб, партия ходимларидан алоҳида группалар тузиш вазифасини юклади.

Коммунистик партия улуғ Лениннинг кўрсатмаларига амал қилиб, октябрь умумий сиёсий стачкасини қуролли қўзғолонга айлантириш учун бирқанча тадбирларни амалга оширди: кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилди, қуроллар сотиб олинди, дружиналар тузилди, армияда партиянинг ҳарбий ташкилотлари тузилди. Коммунистларнинг тушунтиришлари натижасида ҳамда турмушдан олган ўз тажрибаларига асосланиб, ишчилар қуролли қўзғолонсиз фақат стачка йўли блангина чоризмни енгиш мумкин эмаслигини тушуниб етдилар.

Бутунроссия октябрь сиёсий стачкасидан сўнг Кронштадт ва Севастополь матрослари ўртасида қўзғолон кўтарилди. Тошкент, Тифлис, Варшава, Киев, Самарқанд, Курск, Рига ва бошқа шаҳарлардаги солдатлар ўртасида ғалаёнлар бўлди. Броқ, бу қўзғолонлар уюшмаган, тарқоқ ҳолда бўлганлиги сабабли чор ҳукумати уларни осонлик блан бостирди.

1905 йил кузига келиб деҳқонлар ҳаракати ҳам авж олди ва мамлакатнинг учдан бир қисмига ёйилди. Саратов, Тамбов, Чернигов, Тифлис, Кутаиси губернияларида ва бошқа губернияларда деҳқонлар қўзғолони қизғин тус олди. Ана шундай шароитда қуролли қўзғолонни тайёрлаш ишларига шахсан раҳбарлик қилиш учун В. И. Ленин четэлдан Россияга қайтиб келди.

* * *

1905 йил декабрьда Финляндиянинг Таммерфорс шаҳрида большевикларнинг конференцияси очилди. Конференцияга 41 делегат қатнашди. Булар орасида Ленин, Сталин, Ярославский, Крупскаялар ҳам бор эди. Бу конференцияда Ленин блан Сталин биринчи марта учрашдилар.

Конференцияда жойлардан келган делегатларнинг докладлари, ҳозирги аҳвол ҳақида, РСДРПнинг икки қисмини бирлаштириш тўғрисида докладлар, Марказий Комитетнинг ташкилий ҳисоботи тингланди. Бундан ташқари, аграр масала ва давлат думаси ҳақидаги масалалар кўриб чиқилди.

В. И. Ленин ҳозирги аҳвол ҳақида қилган докладида ишчилар, деҳқонлар, студентлар ўртасидаги намойишлар, ниҳоят солдатлар ўртасидаги ғалаёнлар тўғрисида гапириб, қўзғолоннинг кучайиб бораётганлиги, самодержавие-Витте ҳукуматининг саросимага тушиб қолганлиги, емирилиш жараёни кучайганлигини ва революцион кучларнинг ташкилоти ҳартарафлама ўсиб бораётганлигини кўрсатиб берди. Ленин вазиятни чуқур анализ қилиб, чоризмни ағдариб ташлаш ва муваққат революцион ҳукумат тузиш зарур эканлигини уқдириб ўтди.

Конференцияда Марказий Комитетнинг ташкилий ҳисоботи юзасидан чиқарилган қарорда партия марказларини бирлаштириш ва бирлаштирувчи с'ездга вакиллар сайлаш кераклиги кўрсатилди.

В. И. Ленин ўз докладида партия ишларини демократик централизм асосида қайта қуриш зарурлигини уқтириб ўтди ва партия ишларига ишчиларни кенг жалб этишни талаб қилди.

Ленин аграр масала тўғрисида ҳам доклад қилди. Бу масалани муҳокама қилишда делегатлар айниқса актив иштирок этдилар. Ленин помешчиклар қўлидаги барча ерларни мусодара қилиш учун деҳқонлар олиб бораётган курашни қувватлаш зарурлигини алоҳида уқтириб ўтди. Конференцияда Ленин доклади юзасидан резолюция қабул қилинди. Конференциянинг аграр масала юзасидан чиқарган қарорлари партиянинг келгуси ишлари учун катта аҳамиятга эга бўлди.

Конференцияда Витте думасига муносабат масаласи ҳам муҳокама қилинди. Ма'лумки, конференция арафасида подшо халқ оммасининг диққатини революциядан четга тортиш мақсадида Витте думаси тўғрисида низом чиқарган эди. Меньшевиклар пролетариатни қуролли қўзғолондан четга тортиш учун думага бўладиган сайловларга иштирок этишни талаб қилдилар. Конференция резолюциясида, «социал-демократия бу думада иштирок этишни бутунлай рад қилиб, мазкур полиция думасини барбод беришга ҳаракат қилиши керак» дейилган эди.

Ленин, Сталин ва Ярославскийлардан иборат комиссия ишлаб чиққан резолюцияда қуролли қўзғолонга тайёрланиш ва барча кучларни қўзғолонга сафарбар этиш зарурлиги уқтириб ўтилган эди. Конференция ишлари тугай деб қолганда Москва ва бошқа шаҳарларда қуролли қўзғолоннинг авж олиб кетганлиги тўғрисида хабар келди. Ленин таклифи блан делегатлар қўзғолонга раҳбарлик қилиш учун жойларга жўнаб кетдилар.

Таммерфорс конференцияси катта тарихий аҳамиятга эга бўлди. Конференция чиқарган қарорларда коммунистик ва ишчи партияларининг ўз сафлари бирлиги ва софлиги учун қандай кураш олиб боришлари кераклиги кўрсатиб ўтилган эди. Шунингдек, Таммерфорс конференцияси чиқарган қарорлар халқ демократияси мамлакатларидаги коммунистик ва социалистик партияларнинг марксизм-ленинизм идеологияси асосида ишчилар синфининг ягона партиясига бирлашишлари йўлини ҳам ёритиб берган қарорлар эди.

* * *

1905 йил октябрь-ноябрь ойларида ишчилар, деҳқонлар ҳамда солдатлар ўртасида бўлиб ўтган қўзғолонлар чекка ўлкалардаги миллий-озодлик ҳаракатининг кучайишига, синфий курашнинг янада кескинлашувига ва бутун мамлакат бўйлаб халқ революциясининг кўтарилишига олиб келди. Чоризм халқ революциясини бостириш учун ишчи ва деҳқонларга қарши ҳужумга ўтди, солдатлардан қаттиқ ўч олди, демократик газеталарни ёпиб қўйди, репрессияни кучайтирди. 3 декабрьда Петербург ишчи депутатлари Совети чор ҳукумати томонидан қамоққа олинди. Мамлакатда реакция авж олиб кетди.

Воқиаларнинг бориши қуролли қўзғолон бошлашни зарур қилиб қўйди. Фақат қуролли қўзғолонгина революцияни тўла ғалаба қозонишга олиб келар эди. 4 декабрьда РСДРПнинг Москва Комитети район вакиллари блан биргаликда мамлакатда юз берган аҳволни муҳокама қилди. Бунда чоризмни ағдариш учун умумий стачка ва қуролли қўзғолон бошлаб юбориш зарур деб топилди. 5 декабрьда Москва большевикларининг умумшаҳар конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда Москва Советига ялпи стачка э'лон қилиш таклиф қилинди. Бундан мақсад — бу стачкани кейинчалик қуролли қўзғолонга айлантириб юбориш эди. Минглаб ишчиларнинг иштироки блан ўтказилган катта-катта йиғилишларда конференция қарорлари тўла қўллаб-қувватланди. Москва Совети ишчилар синфининг иродасини э'тиборга олиб, умумий сиёсий иш ташлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

РСДРПнинг Москва комитети умумий сиёсий стачка ва қуролли қўзғолонни амалий жиҳатдан тайёрлаш мақсадида барча районларга партия комитети а'золарини, пропагандист ва агитаторларни юборди. Жойларда ҳарбий дружиналар тузилди, қурол-аслаҳалар запас қилиб қўйилди. Бу вақтда мингга яқин дружиначилар бор эди. Агар фабрика ва заводларда ташкил этилган дружиналарни ҳам ҳисобга олинса, ҳаммаси бўлиб 2 мингга яқин дружиначи бор эди.

7 декабрь куни соат 12 да Москва Совети чақириғига биноан сиёсий стачка бошланди. Шаҳарда 600 корхона ишламай қўйди. Шаҳар ишчиларининг сиёсий стачкаси Москва атрофидаги районларга ҳам кучли та'сир кўрсатди. Николаев (ҳозирги Октябрь) темир йўлидан бошқа барча темир йўлларда ҳаракат тўхтаб қолди. Большевиклар раҳбарлик қилган Москва Совети стачка бошланган кундан бошлабоқ қуролли қўзғолоннинг жанговар органига, революцион ҳокимият куртагига айланди.

Партия комитети ишчиларни қуроллантириш соҳасида бирқанча амалий ишларни бажарган бўлса-да, броқ қурол ҳали етишмас эди: 5 — 8 кишига фақат бир винтовка ёки тўппанча тўғри келар эди. 8 декабрьда чор ҳукумати большевикларнинг Москва комитети раҳбарларини қамоққа олди. Шундан сўнг иш ташлаган ишчиларга Москва партия комитетининг ижроия комиссияси раҳбарлик қилди. 8 декабрьдаги стачкага юзга яқин корхона қўшилди, стачкачиларнинг сони эса 150 мингга етди. 9 декабрьда Фидлер билим юрти биносида жанговар дружиначиларнинг умумшаҳар йиғилиши бўлиб ўтди. Бундан хабар топган чор охранкаси бинони ўраб олиб, ўққа тутабошлади. Натижада 3 киши ўлди, 15 киши ярадор бўлди ва 120 киши қамоққа олинди. Бундан ғазабланган халқ оммаси дружиначиларнинг чақириғи блан кўчаларга баррикадалар қурабошлади. 9 (22) декабрьда Москва кўчаларида биринчи баррикадалар пайдо бўлди. Баррикадалар қуриш умумий тусга кирди ва кўп ўтмай бутун Москва баррикадалар блан тўлиб кетди, кўча ҳаракати бутунлай тўхтаб қолди. Баррикадалар қурилишида аёллар ва ҳатто болалар ҳам қатнашдилар. Москва кўчаларида ишчилар блан подшо қўшинлари ўртасида қаттиқ жанглар бўлди. 10 декабрьдан бошлаб подшо катта ҳарбий куч ёрдами блан жанг бўлаётган районларни бир-биридан ажратиб қўйди. Қўзғолонга большевиклар раҳбарлигидаги район Советлари бошчилик қилдилар. Айниқса, Красная Пресня, Замоскворец ва Рогожевск-Симоновск район ишчилари қаҳрамонлик ва ботирлик намуналарини кўрсатдилар. Бу районлар қўзғолоннинг марказий районлари эди. Москва ишчиларига Москва губерниясидаги ишчи-деҳқон дружиналари ҳам яқиндан ёрдам бериб турдилар. Чор ҳукумати Петербургдан солдатлар келтириб баррикадаларни тўпга тутди. Подшо декабрь қуролли қўзғолонини бостириш учун 11 пиёда полк, 5 отлиқ полк, 12 тўп батареяси ва 2 сапёр батальонини ишга солди. Ишчи дружиналари чор қўшинларининг қутуриб қилган ҳужумларига кучли қаршилик кўрсатдилар ва жанглар қилиб чекинишга мажбур бўлдилар. Москва партия комитети қамоққа олингандан сўнг марказлашган раҳбарликдан ажраб қолган ишчилар ҳаракати айрим районларнинг қўзғолонига айланиб кетди. Москва қўзғолончилари мудофаа блан чекланиб, ҳужум тактикасини қўлламай қўйдилар. Қўзғолоннинг заиф томони ҳам шу эди.

Деҳқонлар оммаси пролетариат қуролли қўзғолонини ўз вақтида қувватламаганлиги, бошқа шаҳарлар, айниқса Петербург ёрдам бермаганлиги, ҳали армиянинг кўп қисми чоризм томонида турганлиги, қўзғолон етарли даражада уюшқоқлик блан ўтказилмаганлиги, қуролларнинг етишмаслиги, қўзғолончиларнинг мудофаа тактикаси блан чекланиб, ҳужумга ўтмаганлиги, ягона кураш планининг ишлаб чиқилмаганлиги ва ниҳоят, меньшевикларнинг хоинлиги натижасида Москва декабрь қуролли қўзғолони енгилди.

1905 йил декабрь қуролли қўзғолони мағлубиятга учраган бўлса ҳам у, Ватанимиз шонли тарихида катта аҳамиятга эга бўлди. Қуролли қўзғолон ишчи ва деҳқонлар учун сиёсий курашнинг буюк мактаби бўлди. У миллион-миллион кишиларни янги ҳаёт учун курашга уйғотди.

«Революцион кураш, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — бутун дун'ё тарихида биринчи марта шундай юксак поғонага бориб етдики ва шундай куч блан ривожландики, қуролли қўзғолон оммавий стачка блан, пролетариатга хос бўлган мана шу қурол блан қўшилиб юзага чиқди. Равшанки, бу тажриба барча пролетар революциялари учун оламшумул аҳамиятга эгадир». (Асарлар, 31 том, 354 бет).

Декабрь қуролли қўзғолони Европа мамлакатлари ишчиларини ҳамда Шарқдаги мустамлака ва қарам мамлакатлар мазлум халқларини асрий уйқудан уйғотди, уларнинг миллий-озодлик ҳаракатларини кучайтириб юборди. Мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлашда муҳим роль ўйнаган биринчи рус революцияси Ватанимиз тарихида шонли саҳифа бўлиб қолди.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
тарих фанлари кандидати.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

Қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгаши Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат опера ва балет театрида кеча ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлисда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Н. А. Муҳиддиновнинг «Республикада қишлоқ хўжалик йилининг якунлари ҳамда 1956 йилда пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тормоқларини янада ривожлантириш вазифалари» тўғрисидаги доклади юзасидан бўлаётган музокараларда Сурхондар'ё областидаги «Хазорбоғ» совхозининг директори ўртоқ **В. Т. Зибров** сўзга чиқди. У, совхоз коллективи пахта топшириш планини 101 процент бажарганлигини кенгашга ма'лум қилди. Совхоз бўйича ҳар гектардан 31 центнердан пахта топширилган. Пахта топшириш давом этмоқда.

Бундай ҳосилга пахта етиштиришнинг янги методларини қўллаш туфайли эришилди. Чигитни квадрат-уялаб экиш ва ғўзани узунасига-кўндалангига культивация қилиш қўл меҳнати сарфлашни анча камайтириш имконини берди.

— Ғўза парваришида меҳнат сарфлашнинг камайтирилиши, — дейди ўртоқ Зибров, — совхозга шу қишлоқ хўжалик йилида 4,5 миллион сўм миқдорда фойда олиш имконини беради. Ҳар центнер пахтанинг таннархи 1954 йилдагига нисбатан 4 — 5 сўм камайтирилди.

Ўртоқ Зибров пахта — беда — маккажўхори олмашлаб экишни жорий этиш тўғрисидаги таклифни қувватлайди. У айтадики, олмашлаб экишда маккажўхори даласининг йўқлиги сабабли бу қимматли экин учун ёмон ерлар ажратилмоқда ва натижада ундан кам ҳосил олинмоқда.

Ўртоқ Зибров ўз нутқида республика Совхозлар министрлигининг иш стилини танқид қилди, бу министрлик қолоқ ва кам рентабельли хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш учун кам ғамхўрлик қилиб, совхозларнинг экономикасини чуқур ўрганмаётир, деди.

Ўртоқ Зибров совхоз коллективи 1956 йилда ҳар гектар ердан 36 центнердан пахта етиштириб давлатга топшириш мажбуриятини олганлигини айтди.

Фарғона район партия комитетининг секретари ўртоқ **М. Абдуллаев** сўз олди. Район колхозчилари, МТС ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари, — дейди у, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, бу йил қишлоқ хўжалигини, ва даставвал, пахтачиликни юксалтириш йўлида кўп ишлар қилдилар. Район партия ташкилоти колхозларни пахтачиликдан яхши хабардор бўлган қобилиятли кишилар блан мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилди. 65 коммунист далачилик бригадаларининг раҳбарлари қилиб юборилди. Кадрларнинг мустаҳкамланиши колхоз ишлабчиқаришини юксалтиришда муҳим роль ўйнади.

Район колхозларида ҳамма жойда чигит тор қаторлаб экилди, пахта майдонларининг 60 процентида эса ғўза қатор оралари узунасига-кўндалангига культивация қилинди. Бунинг натижасида район колхозлари ҳосилни ўтган йилдагига нисбатан гектарига 5 центнер оширдилар. Ҳамма колхозлар пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан олдин бажардилар.

Чорвачилик учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтиришга бу йил жиддий э'тибор берилди. Агар ўтган йили умуман район бўйича 117 гектар ерга маккажўхори экилган бўлса, 1955 йилда 700 гектар ерга экилди. Ўтган йилдаги 150 тонна ўрнига 5200 тонна силос бостирилди.

Ўртоқ Абдуллаев республика Сув хўжалиги министрлигини танқид қилди, бу министрликнинг ходимлари Фарғона областининг сув камчил бўлган районларидаги аҳволни яхши ўрганмаётирлар ва ишда уларга зарур ёрдам бермаётирлар.

Тожикистон ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ **Т. Ўлжабоев** минбарга чиқади.

Бу йил, — дейди ўртоқ Ўлжабоев, — Тожикистон экономикасини ва маданиятини янада юксалтириш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини тобора ошириш йили бўлди. Республиканинг саноат корхоналари бешйиллик топшириқни муддатидан олдин бажардилар. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ғалла топшириш, сут, сабзавот, мева, пилла, қоракўл тери, жун ва тухум тайёрлаш ҳамда закупка қилиш давлат планини муваффақиятли равишда бажардилар, давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўтган йилдагидан анча кўпроқ миқдорда сотдилар.

Тожикистон далаларининг меҳнаткашлари пахта етиштиришни кўпайтиришнинг янги йўлларини излаб, экин майдонларини кенгайтириш, янги агротехника тадбирларини қўллаш ҳисобига ҳосилни йил сайин оширмоқдалар.

Бу йилги об-ҳаво пахта етиштириш учун ниҳоят даражада ноқулай бўлди. Кўпчилик майдонларда чигитни қайтадан экишга, анча майдонларда эса қўшимча экишга тўғри келди. Буларнинг ҳаммаси пахта етиштиришда ма'лум қийинчиликларни туғдирди ва бу қийинчиликларни енгиш учун кўп куч-ғайрат сарфлаш талаб қилинди.

Тожикистон КП Марказий Комитети ва Тожикистон ССР Министрлар Совети пахтакорларнинг э'тиборини илғор агротехника усулларини қўллашга қаратди. Ҳамма жойда чигит қатор оралари 45 сантиметр қилиб экилди. Бутун пахта майдонининг 30 процентида ғўза қатор оралари икки томонга қараб ишланди. Бу эса, ғўза тупларининг қалинлигини анча ошириб, гектарида 103 минг тупгача ғўза қолдириш имкониятини берди. Ғўзани эрта муддатларда ва тез-тез озиқлантириш, шунингдек ғўзани барглари орқали фосфор ўғити блан озиқлантириш кенг равишда қўлланилди. Суғоришга алоҳида э'тибор берилди.

Колхозчилар, совхоз ва МТСларнинг ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари об-ҳавонинг ноқулай келганлиги натижасида юз берган қийинчиликларни муваффақият блан енгдилар ва пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар.

Бу йил республикада пахта йиғим-терими одатдагига қараганда 25 кун кечикиб бошланган бўлса ҳам, колхозлар ва совхозлар ўтган йилдагига нисбатан анча кўпроқ пахта топширдилар. Ҳозиргача ҳар гектар ердан совет сортларидан 27,2 центнердан ва ингичка толали пахтадан 18,6 центнердан топширилди. Кўпгина бригадалар, колхозлар, ба'зи районлар гектаридан 35 — 40 центнердан пахта олдилар ва уни давлатга топширдилар. Илғор Оржоникидзеобод райони 7 минг гектардан кўпроқ ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан пахта топширди ва пахта тайёрлашни давом эттирмоқда. Ҳисор водисидаги колхозлар давлатга гектаридан 33 центнердан пахта топширдилар ва олинган мажбуриятлар ҳисобига пахта тайёрлашни давом эттирмоқдалар.

Республика далаларида ҳали териб олинмаган анчагина пахта бор. Колхозлар ва совхозлар пахтани охирги кўрагигача териб олиш ва олинган мажбуриятларни бажариш учун курашмоқдалар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахтачилик ходимларининг Тошкент кенгашида олинган мажбуриятларни бажариш учун курашиб, бу қишлоқ хўжалик йилида сезиларли муваффақиятларга эришдилар. Кўпгина областьлар, районлар, юзлаб колхозлар мўл ҳосил етиштирдилар ва пахта тайёрлаш давлат планини бажардилар.

Ўзбекистон пахтакорлари бу муваффақиятларга пахтачилик ходимларининг Тошкент кенгаши томонидан тавсия этилган янги агротехникани жорий қилиш, колхозчиларнинг, МТС ва совхоз ходимларининг фидокорона меҳнат қилиши натижасида эришдилар.

Ўзбекистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон ва Тожикистон пахтакорларининг Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни ифода этувчи традицион мусобақаси ўзаро тажриба ортдиришга имкон беради, камчиликларни бартараф қилишга ёрдам беради.

Тожик халқи қардош Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг муваффақиятларини зўр э'тибор блан кузатиб турмоқда ва бу муваффақиятлар учун ўзбек халқи блан бирга қувонмоқда. Тожикистон пахтакорлари пахтакор республикалар ўртасидаги социалистик мусобақани 1956 йилда ҳам давом эттириш тўғрисида ўртоқ Муҳиддинов қилган таклифни ма'қуллайдилар. Бу мусобақанинг давом эттирилиши пахтачилик соҳасида ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида янги муваффақиятларга эришишга ёрдам беради.

Коммунистик партия бизга эришилган ютуқлар блан қаноатланиб қолмаслик, тинмай олға бориш зарурлиги тўғрисида та'лим беради. 1956 йилда қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида катта вазифалар туради. Бу вазифалар пахтачилик ходимларининг ўтган йилги кенгаши қарорида белгилаб берилган. Тожикистон далаларининг меҳнаткашлари пахтачиликни янада юксалтириш учун бундан буён ҳам янги куч ва ғайрат блан курашишга қат'ий бел боғлаганлар.

Наманган область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Х. Жўраев** айтдики, бутун совет халқи сингари Наманган областининг меҳнаткашлари ҳам КПСС XX с'ездини муносиб кутиб олишга тайёрланмоқдалар. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажардилар. Давлатга ўтган йилдагига қараганда 30 минг тонна кўп пахта топширилди. Область жун, тухум, пичан, мева ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш планини ҳам муддатидан олдин бажарди.

Ўртоқ Жўраев янги техниканинг афзалликларини та'кидлаб, бу йил область колхозларида ҳамма майдонларга чигит торқаторлаб экилганлигини, 60 минг гектар ердаги ғўзалар икки томонга қараб ишланганлигини айтди. 160 минг гектар ердаги ғўзалар барг орқали фосфор ўғитлар блан озиқлантирилди.

Наманган, Уйчи, Учқўрғон районларининг колхозчилари ва механизаторлари бу йил фидокорона меҳнат қилиб, пахта ҳосилини анча оширдилар ва йиллик пландан ташқари кўп пахта топширдилар. Наманган районидаги Сталин номли ва «Ленинград» колхозлари, Тўрақўрғон районидаги «Сталинград», Чортоқ районидаги «Москва» колхозлари ва бошқа колхозлар мўл ҳосил олишга эришдилар.

Тажриба 50Х50 схемаси ғўзани квадрат-уялаб жойлаштиришнинг энг перспектив схемаси эканлигини кўрсатди. Бу схемага тезроқ ўтмоқ учун республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон машинасозлик корхоналари машиналарни мослаш ва янги машиналар ишлаб чиқариш блан боғлиқ бўлган масалаларни тез вақт ичида ҳал қилишлари лозим.

Қолоқ колхозларни илғорлар даражасига кўтариш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг катта резерви ҳисобланади. Областьдаги 60 та колхоз ҳали ҳам паст ҳосил олиб келмоқда. Бизнинг вазифамиз — қолоқ колхозларни келгуси йилда илғорлар қаторига чиқариш учун ҳамма чораларни кўришдан иборатдир.

Ўртоқ Жўраев Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигини мелиорация ишлари блан боғлиқ бўлган масалаларни оператив ҳал этмаганлиги учун танқид қилди.

Ўртоқ Жўраев жамоат чорвачилигини ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятларни та'кидлаб, чорвадорлар кўп йиллар давомида зўр ғайрат блан ишлашлари натижасида қўйларнинг янги наслини етиштирганликларини ва бу қўйларнинг жуни саноат учун яхши хомаш'ё эканлигини айтди. Тивитли эчкининг янги наслини етиштириш соҳасида ҳам иш олиб борилмоқда. Броқ, чорвадорларнинг ишларида катта камчиликлар бор. Область колхозлари ва совхозларининг раҳбарлари мустаҳкам ем-хашак ба'засини вужудга келтириш ва чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида ҳали етарлик даражада ғамхўрлик қилмаётирлар.

Ҳозирги вақтда область партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг э'тибори пахта йиғим-теримини тугаллашга, келгуси йил ҳосили учун агротехника тадбирларининг бутун комплексини амалга оширишга қаратилгандир.

Пастдарғом районидаги 2-нчи МТС директори ўртоқ **К. Шариповга** сўз берилади. У ўз нутқининг анча қисмини чигит экиш ва ғўзани парвариш қилишнинг янги прогрессив методларига ўтиш масалаларига бағишлади. У айтдики, МТС хизмат кўрсатаётган колхозлар торқаторлаб экишга тўла равишда ўтдилар, катта майдонларда ғўзанинг квадрат-уялаб жойлаштирилишини та'минладилар. Бу тадбирлар натижасида ва ғўза парвариши агротехника жиҳатидан энг яхши муддатларда ўтказилиши туфайли МТС зонасидаги колхозлар ҳар гектардан ўрта ҳисобда 25 центнердан пахта ҳосили олдилар.

МТС механизаторлари ва мутахассислари қолоқ колхозларга бу йил алоҳида э'тибор бердилар. Масалан, бирнеча йиллардан буён пахтадан кам ҳосил олиб келаётган ва пахта тайёрлаш планини бажармай келган Куйбишев номли колхоз бу йил механизациялаш даражасини ошириш ва агрономия хизматини яхшилаш натижасида гектаридан 30 центнердан ҳосил олиб, пахта топшириш планини муддатидан илгари бажарди.

МТС трактор ишлари йиллик планини биринчи декабрьгача бажарди. 15 от кучига эга бўлган ҳарбир трактор блан ўрта ҳисобда 520 гектар ерда иш бажарилди, шу блан бирга ишларнинг таннархи анча камайтирилди.

Ўртоқ Шарипов Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигини МТС зонасидаги колхозларни сув блан та'минлашни яхшилаш йўлида зарур чоралар кўрмаганлиги учун танқид қилди. Уч районнинг ерларига сув бериб турган Ангор канали кейинги ўн йил ичида кенгайтирилгани йўқ, ҳолбуки экин майдонлари шу вақт ичида икки баравар кенгайтирилди. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги МТС ремонт базасини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётир.

МТС коллективи, деди сўзининг охирида ўртоқ Шарипов, келгуси йилда мўл ҳосил олинишига мустаҳкам негиз солишда колхозларга ёрдам бериш учун бутун кучини сарф қилмоқда. Ҳамма колхозларда кузги шудгорлаш тугалланаётир, бошқа қишки дала ишлари кенг авж олдирилган.

СССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари ўртоқ **Ж. Р. Расуловга** сўз берилади.

Бу йилги иш тажрибаси янги агротехникани қўллаш кўп колхозларга, районларга ва областьларга мўл ҳосил олиш учун имкон берганлигини кўрсатди. Илғор тажрибани фақат Ўзбекистон пахтакорлари ўртасидагина эмас, балки Совет Иттифоқидаги бошқа пахтакор республикаларнинг пахтакорлари ўртасида ҳам ёйиш лозим.

Броқ, дейди ўртоқ Расулов, бу йил бирқанча колхозларда ва районларда ҳосил камайиб кетди. Бунга фақат об-ҳаво шароити сабаб бўлди, деб бўлмайди. Бунинг асосий сабаби — агротехника қоидаларининг қўпол суратда бузилишига йўл қўйилганлигидир. Агрономия қоидаларини бузиш ҳоллари, айниқса Хоразм ва Бухоро областьларида ҳамда Қорақалпоғистон АССРда юз берди.

Бу йил кўп жойларда чигит қайта экилганлиги сабабли кеч униб чиққанлиги учун ғўза тупларининг қалинлигини оширишга ва ғўзанинг ўсишини тезлатишга алоҳида э'тибор бериш керак эди. Ҳолбуки, кўп районларда ғўза туплари қалинлигининг нормал бўлиши учун тегишли кураш олиб борилмади. Бирқанча ўртоқлар чигитни торқаторлаб экишга ўтишнинг ўзи ғўза тупларининг қалинлигини ошириш проблемасини ҳал этади, деб ҳисоблаганлар. Кўп колхозларда ғўза қатор ораларини ишлашнинг кечиктирилганлиги ҳам ҳосилга ёмон та'сир қилди.

Шуни айтиб ўтиш зарурки, бирқанча колхозларда ва районларда суғоришни уюштириш вақтида шаблонга йўл қўйилган, бу эса ҳосил тўплашга салбий та'сир кўрсатган. Республика қишлоқ хўжалик министрлиги ва кўпгина МТСлар колхозларга қониқарсиз раҳбарлик қилганлар. Мисол учун Ғиждувон районидаги 1-нчи МТСни олиб кўрайлик. Бу МТС колхоз ишлабчиқаришини тобора юксалтириш учун зарур бўлган ҳамма имкониятларга эга. Аммо бу МТС раҳбарлари трактор ишлари планининг расман бажарилишига берилиб кетиб, ғўза парваришининг сифати тўғрисида ғамхўрлик қилмайдилар. Натижада бу МТС зонасидаги колхозларда пахта ҳосили ошмасдан, балки камайиб бормоқда.

Ўртоқ Расулов ўз нутқида пахта теришни механизациялаш масаласига катта э'тибор берди. У айтдики, бу йил Ўзбекистонда пахта териш машиналаридан фойдаланишни яхшилаш соҳасида бурилиш ясалмадигина эмас, балки машиналар блан ўтган йилдагига қараганда, анча камроқ пахта терилган.

— Кейинги йилларда, — дейди ўртоқ Расулов, —пахта ҳосили ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан олинаётган ялпи ҳосил ошиб борган сари, ишчи кучи масаласида, айниқса йиғим-терим даврида аҳвол тобора оғирлашмоқда. Шу сабабли пахта йиғим-теримини механизациялаш ғоят катта халқ хўжалик аҳамиятига эгадир. Машиналардан ёмон фойдаланилаётганлиги — йиғим-терим ишларини механизациялашнинг аҳамиятига баҳо бермаслик натижасидир.

Ўртоқ Расулов келгуси йилда пахта териш машиналаридан тўла ва тўғри фойдаланиш учун бутун чораларни кўриш зарурлиги тўғрисида гапиради.

Бухоро область, Свердлов район партия комитетининг секретари ўртоқ **Т. Салимов** ўз сўзида пахта уруғчилиги, олмашлаб экиш, жумладан, пахта-беда олмашлаб экишга маккажўхори экинини қўшиш масалаларига тўхталди.

У, пахтанинг ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишда кузги шудгорнинг катта аҳамияти борлиги тўғрисида гапириб, республика Қишлоқ хўжалик министрлигини танқид қилади. Бу министрликнинг ходимлари кузги шудгорлаш ишларининг ўтказилиши устидан систематик контроль қилиб турмайдилар. Район МТСлари кузги шудгорлашни уддалайолмаётирлар, бу ишни сусткашлик блан ва сифатсиз ўтказмоқдалар. Пахтадан кам ҳосил олинаётганлигининг сабабларидан бири ана шу.

Шундан кейин ўртоқ Салимов янги пахта майдонларини ўзлаштириш ва эски ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш учун механизмлардан яхшироқ фойдаланиш зарурлигини айтади.

Туркманистон ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ **Б. Овезов** қишлоқ хўжалик илғорларига Совет Туркманистони меҳнаткашлари номидан қизғин салом топширади.

Бутун совет халқи блан бирга, — дейди ўртоқ Овезов, — Туркманистон меҳнаткашлари ҳам КПСС XX с'ездини муносиб кутиб олишга тайёрланмоқдалар. Республика саноати 11 ойлик планни 105,3 процент бажарди.

Туркман адабиёти ва сан'атининг яқинда Москвада бўлиб ўтган декадаси республиканинг маданий ҳаётида катта воқиа бўлди. Декада туркман халқи Совет ҳокимияти йиллари ичида ўзининг шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданияти чинакам гуллаб-яшнашига эришганлигини кўрсатди.

Бу қишлоқ хўжалик йили республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини кескин суратда юксалтиришга қаратилган тарихий қарорларини амалга ошириш учун кураш йили бўлди. Пахтачилик ходимларининг ўтган йил Тошкентда бўлиб ўтган кенгаши томонидан тавсия этилган янги усулларни жорий этиш йўлида анча ишлар қилинди.

Броқ, об-ҳаво шароитининг ноқулай келганлиги умуман республика бўйича пахтадан мўл ҳосил олишга имкон бермади. Пахта тайёрлаш плани фақат 94,5 процент бажарилди. Лекин республиканинг пахтачилик соҳасида бу йил орқада қолишига об-ҳавонинг ноқулай келганлиги сабаб бўлди, деб бўлмайди. Бизда қийинчиликларни муваффақият блан енгиб, мўл ҳосил етиштирган ва гектаридан 25 — 30 центнердан пахта териб олган колхозлар бор.

Республиканинг пахта тайёрлаш планини бажармаганлигига энг жиддий сабаблардан бири — кўп колхозларда агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилганлигидир.

Республика чорвачиликни ривожлантириш соҳасида бирмунча муваффақиятларга эришди. Қорамоллар сонини кўпайтириш плани колхозларда 103,5 процент бажарилди. Кўпгина колхозлар чўчқачилик фермаларини ташкил этдилар. Колхозларда ҳарбир соғим сигирдан олинган сут ўтган йилдагига нисбатан 216 литр ортди. Лекин шундай бўлса ҳам, чорва молларнинг зотини яхшилаш ва уларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун барча имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилмаётир.

Ҳозирги вақтда республика колхозларида қишлоқ хўжалик йилининг якунлари тўпланмоқда, кўклам экиш ишларига намунали тайёргарлик кўриш учун керакли ҳамма тадбирлар кўрилмоқда. Кузги шудгор плани 70 процент бажарилди. Ирригация шохобчалари тозаланмоқда. Тракторларни ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишга катта э'тибор берилмоқда.

Ўртоқ Овезов сўзининг охирида айтадики, колхозлар, районлар, областьлар ва республикалар ўртасидаги социалистик мусобақа қишлоқ хўжалиги олдида турган вазифаларни муваффақиятли суратда бажариш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Туркманистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун бирнеча йилдан буён Ўзбекистон пахтакорлари блан мусобақа қилиб келмоқдалар. Бу мусобақа фан ютуқларини ва илғор иш тажрибаларини ишлабчиқаришда тез жорий қилишга ёрдам бермоқда.

Туркманистон колхозчилари ва республика қишлоқ хўжалигининг барча ходимлари социалистик мусобақа шартномасининг бажарилишини текшириш учун республикамизга келаётган қардош Ўзбекистон пахтачилик усталарининг маслаҳатларига доим зўр э'тибор бериб келдилар. Республикамиздаги колхозлар ва МТС ходимлари, — дейди ўртоқ Овезов, — қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида энг яхши натижаларга эришиш учун келгуси йилда ҳам социалистик мусобақани давом эттиришни астойдил истаётганликларини сизларга ма'лум қилишни мендан сўрадилар.

Қирғизистон ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ **А. Суерқулов** минбарга чиқади.

Республикамиз, дейди ўртоқ Суерқулов, пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантириш юзасидан қардош Ўзбекистон республикаси блан бирнеча йилдан буён мусобақалашиб келмоқда. Қирғизистондаги колхоз ва совхозлар бу йил озиқ-овқат ва техника экинлари майдонини анча кенгайтирдилар. Об-ҳаво шароити ноқулай келишига қарамай, ғалла тайёрлаш ва закупка қилиш плани муддатидан илгари бажарилди.

Колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларига амал қилиб, чорвачиликни ривожлантириш соҳасида, хусусан чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш соҳасида бирмунча муваффақият қозондилар. Бир йил ичида қўйлар сони 500 мингга ортди. Жун тайёрлаш 40 процент кўпайди, давлатга майин ва ярим майин жун ўтган йилдагидан анча кўпроқ топширилди. Соғиб олинган сутнинг ялпи миқдори 87 процент ортди. Бу йил давлатга 1954 йилдагига нисбатан анча кўп гўшт топширилди. Бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш плани ҳам ошириб бажарилди.

Пахтачиликни ривожлантириш масалалари юзасидан Тошкентда ўтказилган кенгашдан кейин Қирғизистон колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари янги агротехника усулларини дадиллик блан қўллаб бошладилар. Бу эса мўл ҳосил етиштириш имконини берди. Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарган Жалолобод области анча катта муваффақиятларга эришди. Умуман республикада пахта тайёрлаш плани 97,8 процент бажарилди. Давлатга пахта топшириш йиллиқ плани яқин кунлар ичида тўла бажарилади.

Ана шу муваффақиятлар блан бир қаторда пахта етиштириш соҳасидаги ишларда жиддий камчиликлар ҳам бор. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги катта резервлардан ҳали фойдаланилмаётир. Кўпгина районлар, колхоз ва совхозлар ҳали ҳам сут ва жун маҳсулотини кам олмоқдалар. Илғор район, колхоз ва совхозларнинг тажрибалари ҳамда муваффақиятларини кенг ёйиш, пахта, дон, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашда яхши натижаларга эришиш зарур.

Вазифа — илғорларнинг тажрибаларига, фан ютуқларига таяниб, республикада пахта ҳосилдорлигини кўпайтиришдан иборат. Қардош Ўзбекистон пахтакорлари ва бошқа пахтакор республикалар пахтакорларининг бой тажрибалари бу соҳада бизга ёрдам беради. Биз, пахтачиликни, чорвачиликни ва колхоз, совхоз ишлабчиқаришининг бошқа тормоқларини янада ривожлантириш юзасидан Қирғизистон ва Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида социалистик мусобақани давом эттириш тўғрисидаги таклифни астойдил ма'қуллаймиз.

(ДАВОМИ КЕЛГУСИ СОНДА)

ҲОСИЛНИ ТЕЗРОҚ ЙИҒИБ ОЛИБ, ШУДГОРЛАШНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Яна Боёвут группасидаги совхозлар ҳақида

Колхозлар сектори бўйича йиллиқ пахта тайёрлаш давлат плани бажарилгандан кейин район партия комитетининг секретари ўртоқ Раупов анча хотиржам бўлиб олди. У, энди илгаригидек «газ» машинасига ўтириб, колхозларга бормай қўйди-да, кабинетдан туриб телефон орқали буйруқ берадиган, сводка тўплайдиган бўлиб қолди.

Мана, район партия комитети телефон орқали умумий раҳбарлик қилаётган 2-нчи «Боёвут» совхозининг пахта далалари. Ёз бўйи пешана тери тўкиб етиштирилган ҳосилнинг анчагина қисми ҳали ерда—ғўза тупларида турипти. Бошқа район ва областьлардан келган ёрдамчиларни ҳисобга олмаганда совхоз ишчиларининг жуда оз қисми теримга қатнашаётир.

Совхоз раҳбарларининг давлат аҳамиятига эга бўлган вазифага бу қадар совуққонлик блан қараётганликлари, барча дала ишларини ўз ҳолига ташлаб қўйганликлари сабабли йиғим-терим ишлари чидаб бўлмас даражада кечикиб қолмоқда. Тўғри контрольлик, қат'ий талабчанлик қилинмаётганлигидан совхознинг айрим ишчилари, бригада бошлиқлари ўртасида меҳнат интизоми бузилмоқда. Йиллик планни эндигина 65 процент миқдорида бажарган 4-нчи бўлимда аҳвол айниқса ёмон. Бошқа бўлимларга қараганда бу бўлимда ҳали пахта кўп, афсуски ана шу ҳосилни нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун жон куйдириб раҳбарлиқ қиладиган киши йўқ. Совхоз директори ўртоқ Гусаревнинг буйруғи блан «ишни эплайолмаётган» бўлим бошлиғи ўртоқ Каттахўжаев ўз вазифасидан олиб ташланган. Унинг ўрнига ўртоқ Умаров тайинланган. Директор ўртоқ Гусарев бўлим бошлиғини ўзгартириш блан дала ишларини жонлантириб юбормоқчи эди. Лекин натижа у кутганча бўлиб чиқмади. Каттахўжаев ишдан бўшагач, дала бетини кўрмайдиган бўлиб қолди. Янги бошлиқ Умаров эса орадан 5—6 кун ўтганига қарамай ҳали ишни қабул қилиб олгани йўқ. Мана энди бошлиқсиз қолган бўлимда парокандалик ҳукм сурмоқда. Бўлимда ҳалол меҳнат қиладиган теримчилардан кўра ҳайбаракаллачилар кўпайиб кетди.

Шу кунларда йиллик планни 77,2 процент миқдорида бажарган ўртоқ Раҳмонов бошлиқ 3-нчи бўлим, 75,6 процентга етказган ўртоқ И. Пошиничков бошлиқ 5-нчи бўлимларнинг дала хирмонларида ҳали 140 тоннадан ортиқ тозаланмаган кўрак уюлиб ётипти. Совхозда 29 та кўрак чувиш машинаси бор. Бу машиналарнинг ҳаммасидан тўла ва унумли фойдаланилса, улар ишчи кучлари блан етарли та'минланса ўша уюлиб ётган кўракларни иккиуч кунда тозалаб олиш мумкин. Афсуски, бош инженер ўртоқ И. Шариковнинг бепарволиги орқасида машиналарнинг 50 проценти ишламай бекор турипти.

Совхозда пахта тайёрлаш давлат планини ошириб бажариш учун барча имкониятлар бор. Аммо ана шу имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир.

—Бу йил чатоқ бўлди, — дейди совхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Тилаболдинов, — энди йиғим-терим ҳақида бошқотирмаса ҳам бўлади.

Совхоз раҳбарлари ана шундай нотўғри фикрга берилиб далада қолган ҳосилнинг тақдирига мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар.

3-нчи «Боёвут» совхози далаларида шу кунларда фақат кўрак эмас, ҳатто пахта териш мумкин. Йиллиқ пахта тайёрлаш давлат планини эндигина 89 процент бажарган Я. Ёлқабоев бошлиқ 4-нчи, 83 процент адо этган Резниченко бошлиқ 5-нчи бўлимлардаги далаларда очилган пахта териб олинмаганидан чаноғидан оқиб ётипти. Совхоз раҳбарлари яқин ўртада шу пахтазорларга келмаганлар, агар улар келиб кўрганларида эди тер тўкиб етиштирилган ҳосилга жонлари ачиган ва уни йиғиб-териб олиш учун ишни яхшироқ ташкил этган бўлар эдилар. Ғўза туплари тагида, уватларда, йўл чекаларида тўкилиб, тупроққа қоришиб ётган ҳовуч-ҳовуч пахта аҳир кимнинг бойлиги?! Ўз ишига мас'улиятсизлик блан қараётган, хотиржамлик кайфиятига берилиб, дала ишларининг бўшашиб кетишига йўл қўйган совхоз директори ўртоқ Ж. Ҳамидов шу ҳақда ҳеч ўйлаб кўрганмикан?!

— Тўғри, далада ҳали териб олинмаган ҳосилимиз кўп, — дейди совхознинг бош агрономи ўртоқ А. Кочетков, — броқ куч етишмаяпти, агар ёрдамчилар кўпайтирилса, ишни дўндириб олардиқ. Планни албатта бажарардиқ.

Бош агрономнинг «куч етишмаяпти» деган да'воси тўғрими? Мутлақо нотўғри! Совхоздаги кучларни теримга тўла сафарбар қилолмаётган совхоз раҳбарларининг ана шундай да'во қилишлари ўринли эмаску!

Совхоз раҳбарлари далада қолган ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишга етарли э'тибор бермаётганликлари сингари келгуси йил ҳосили учун замин тайёрлаш ишларига ҳам совуққонлик блан қарамоқдалар. Шунинг учун ҳам 27 трактордан далада фақат 14 тасигина ишлаётир. Қолганлари эса «қисм ва айрим деталлари етишмаётганлиги» учун бузилиб ётипти. Натижада 4600 гектар пахта майдонидан эндигина 450 гектари шудгор қилинди.

Ана шундай қатор хато ва камчиликлар 1-нчи ва 4-нчи «Боёвут» совхозларида ҳам давом этмоқда. 1-нчи «Боёвут» совхозида ўртоқ Қ. Валиев бошлиқ 5-нчи бўлим ишчилари ўзларининг ҳалол ва фидокорона меҳнатлари туфайли йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Бу нарса шу бўлим блан қўшни, ер шароитлари бир хил бўлган бошқа бўлимларда ҳам йиллик планни бажариш учун ҳамма имкониятларнинг борлигини кўрсатади. Афсуски, ўртоқ Валиев бошлиқ бўлган бўлимга қўшни бўлган ўртоқ Н. Умматов бошлиқ 4-нчи бўлимда йиллик план эндигина 84 процент бажарилди. Ўртоқ Б. Умурзоқов бошлиқ 3-нчи бўлимда эса давлатга эндигина йиллик планнинг 86 проценти миқдорида пахта топширилди. Бу бўлимларда сур'атнинг пастлигига асосан меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлиги сабаб бўлмоқда.

Боёвут район партия комитети (секретари ўртоқ Раупов), район ижроия комитети (раиси ўртоқ Бердиназаров) раҳбарлари колхоз секторининг планни бажарганлиги блан мағрурланмасликлари, хотиржамлик кайфиятларига берилмасликлари керак. Улар йиллик пахта тайёрлаш давлат планини бажаришда районни орқага тортаётган Боёвут группасидаги совхозларда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф қилиш, жонажон республикамизнинг давлат пахта тайёрлаш планини ошириб бажаришига муносиб ҳисса қўшишни та'минлаш, шу блан бир қаторда келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин тайёрлаш учун курашишлари лозим.

Р. ХЎЖАНОВ,
У. ЖОНГИТОВ,
С. НУ'МОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати» ва **«Меҳнат йўли»** газеталарининг рейд бригадаси.

Шудгорлаш ишлари тез сур'ат блан давом этмоқда

Ўртасарой районидаги Сталин номли колхоз а'золари пахта ҳосилининг бир граммини ҳам нобуд қилмай, йиғиб-териб олиш ишларини кузги-қишки ишлар блан маҳкам боғлаб олиб бораётирлар. Бу ишда колхознинг А. Қурбонов, С. Расулов, Ф. Усмонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада а'золари айниқса яхши ташаббус кўрсатмоқдалар. Бригада а'золари ўзларига қарашли пахта майдонларининг ҳарбир гектаридан 25—30 центнердан ҳосил олиб, йиллик пахта тайёрлаш планларини шараф блан бажарган эдилар. Улар пландан ташқари яна 10—12 процент миқдорида пахта топшириш учун ўз зиммаларига қўшимча мажбурият олдилар. Меҳнатсевар колхозчилар олинган қўшимча мажбуриятни муваффақият блан бажариш ва келгуси йил мўл ҳосили учун замин яратиш мақсадида дала ишларини конвейер усулида олиб бораётирлар. Пахта далалари бирйўла ҳосилдан тозаланиб, ғўзапоялар трактор блан юлинмоқда ҳамда агротехника қоидаларига мувофиқ шудгорланмоқда.

Ҳозир А. Орзиев, Ш. Сайфуддинов, Р. Умиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахта майдони батамом ҳосилдан тозаланди ва сифатли шудгорланиб, келгуси йил мўл ҳосили учун тахт қилиб қўйилди.

2-нчи МТСнинг шу колхозда хизмат қилаётган Тен Антон ва Н. Хабибуллин ўртоқлар бошлиқ трактор бригадаларининг механизаторлари ўз тракторларини ҳаммадан олдин ремонтдан чиқариб, колхозга олиб келдилар. Улар биринчи кунларданоқ колхозчилар блан ҳамкорликни мустаҳкамлаб ғўзапояларни юлиш, шудгорлаш ва бошқа кузги-қишки ишларни кучайтириб юбордилар.

К. СУЛТОНОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 21 ДЕКАБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
Ўртасарой	0,04	110,23	Сирдар'ё	0,02	103,36
Ховос	0,12	108,62	Пискент	—	102,61
Гулистон	0,03	108,62	Бекобод	0,18	102,30
Оржоникидзе	—	107,82	Бўка	0,02	101,52
Оҳангарон	0,11	106,47	Ўртачирчиқ	0,02	100,54
Октябрь	0,09	106,26	Верхне-волинск	—	100,39
Калинин	0,08	105,64	Чиноз	0,01	100,21
Мирзачўл	0,04	104,58	Оққўрғон	0,10	98,57
Янгийўл	—	104,52	Қуйичирчиқ	0,12	93,48
Юқоричирчиқ	0,01	103,62	Боёвут	0,44	86,68

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 21 ДЕКАБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
4-нчи Вревский	—	107,31	2-нчи «Далварзин»	0,24	92,13
16-нчи совхоз	0,03	100,04	1-нчи «Боёвут»	0,32	89,38
«Малик»	0,08	98,12	Кўкорол	—	85,43
1-нчи «Далварзин»	0,16	96,33	3-нчи «Боёвут»	0,40	84,03
17-нчи совхоз	0,35	95,45	2-нчи «Боёвут»	0,27	77,28
«Ўз ССР бешйиллиги»	0,12	93,48	3-нчи Вревский	—	77,10
3-нчи «Далварзин»	0,28	92,18	10-нчи совхоз	—	74,80
			4-нчи «Боёвут»	0,35	71,01

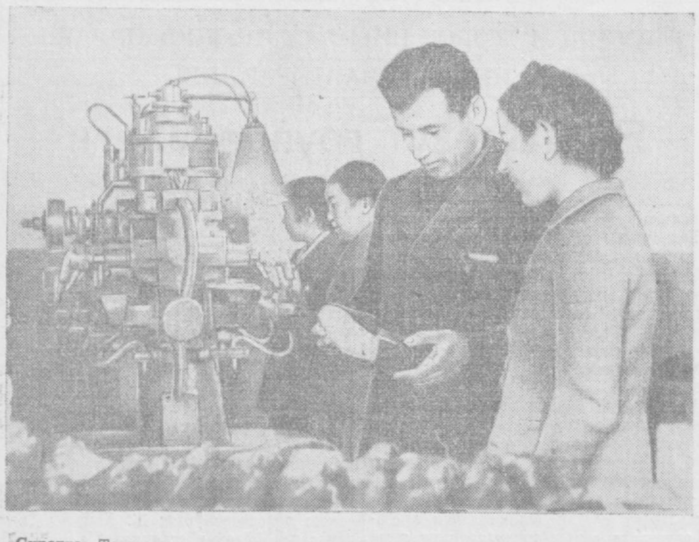

Суратда: Тошкентдаги енгил саноат техникумининг иккинчи курс студентлари амалий машғулот устида. Амалий машғулотлар бўйича инструктор ўртоқ **М. Жўраев** студентларга туфли рантини лаклашни ўргатмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Шахта комитети ва маданий-маиший масалалар

9-нчи шахта касаба союз комитети кончиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқда. Бу масалалар доим шахта комитетининг диққат марказидадир.

Шу йилнинг бошидан буён шахта комитети маданий-маиший эҳтиёж учун 60 минг сўмдан кўпроқ маблағ сарф этди. Шу маблағ ҳисобидан шахта кутубхонасининг китоб фонди анча бойитилди. Ҳозир кутубхона 13 минг томдан иборат ҳархил адабиётга эга. Музика тўгараги учун духовой оркестр, физкультура коллективи учун эса кўп миқдорда спорт буюмлари сотиб олинди.

Касаба союз комитети «Шахтёр» клуби правлениеси блан биргаликда шахтёрлар ўртасида маданий-оммавий ва тарбиявий ишларни жонлантириб юборди. Клубда бадиий ҳаваскорлик кечалари, илғорлар йиғилиши, ёш шахтёрларнинг кекса кончилар блан учрашуви, шунингдек тематик кечалар тез-тез ўтказилиб турилади. Кейинги кунларда бу ерда «Маданий турмуш учун», «Чин кўнгилдан гаплашиб оламиз», «Совет оиласи нима» деган темаларда кечалар ўтказилди.

Бундай тематик кечаларнинг тарбиявий роли жуда катта, чунки улар маҳаллий фактлар, корхонанинг ҳаётидан мисоллар блан ўтказилади. Клубда совет оиласига бағишланган кеча ўтказилди. Кечада фахрий шахтёр ўртоқ Урванов доклад қилди. У ўзининг катта ва ҳамжиҳат оиласи тўғрисида, болаларининг ҳаммаси ўқиб, олий ма'лумот олгани тўғрисида сўзлаб берди. У 9-нчи шахтада ишловчи ба'зибир кончиларнинг оиласида ба'зан юз берадиган хунук воқиалар ҳақида, уларнинг ишимизга қанчалик салбий та'сир кўрсатаётганини мисоллар блан исботлаб берди.

Фахрий шахтёрнинг сўзлари кечани қизитиб юборди. Минбарга бирин-кетин ёш ва кекса шахтёрлар кўтарилиб, ўз оилалари, бахтли турмушлари ҳақида гапирдилар. Қизиқарли ўтган кечанинг охирида «Катта оила» кинофильми намойиш қилинди.

Шахтада сатира варақаси «Тиконак» катта тарбиявий аҳамиятга эга бўлиб қолган. Варақа шахта комитети томонидан ойида икки-уч марта чиқарилиб турилади. Унда фельетон, эпиграмма ва карикатура формасида айрим ялқов, иш'ёқмас кончиларнинг ишдаги, оилавий ва маиший турмушидаги камчиликлар қаттиқ танқид қилинади.

Шахта комитети кутубхонасининг ўқишхонасида совет ёзучиларининг асарлари ўқилади ва улар юзасидан конференциялар ўтказилиб турилади. Масалан, яқинда кутубхонада Горбатовнинг «Донбасс» романи юзасидан китобхонлар конференцияси ўтказилди.

Шахта касаба союз комитети кончиларнинг соғлиғини сақлаш ва турмуши ҳақида доим ғамхўрлик қилади. Бу йил шахтёрларнинг бешдан бир қисми мамлакатимизнинг дам олиш уйлари ва санаторияларида бўлиб, хордиқ чиқардилар ва ўз соғлиқларини тиклаб қайтдилар. Шахта комитети кўпгина путевкаларни кончиларга бепул берди. Масалан навалоотбойщик ўртоқ Пискорский меҳнат отпускасини касаба союз комитети томонидан бепул берилган путевка блан Сочида ўтказди. Крепильщик Ригаванов, кончи Тумаев, стволовой Мавлонов, навалоотбойщик Жабборов ва кўпгина бошқа ўртоқлар ана шундай бепул путевкалар блан Қримда, Кавказда бўлиб қайтдилар.

Бу йил шахта комитети кончиларга қайтиб олмаслиқ шарти блан 12 минг сўм ёрдам пули берди. Шахта комитетининг таклифи блан шахтёрларга уй-жой қуриб олиш учун 100 минг сўмдан кўпроқ маблағ узоқ муддатга ссуда берилди.

Социал-та'минот эҳтиёжлари учун жуда катта маблағ ажратилган. Унинг умумий миқдори қарийб 2 миллион сўмга боради. Кончи ўртоқ Смаригин бошчилик қилаётган иш ҳақи комиссияси жуда яхши ишламоқда. Комиссиянинг ташаббуси блан иш ҳақи соҳасидаги ҳарқандай жанжалли масалалар ма'мурият блан тезда ҳал этилади. Ма'лумки, бу масала меҳнат унумдорлигини оширишда катта роль ўйнайди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарори касаба союз комитетлари олдига меҳнаткашларнинг маданий ва маиший турмуш даражасини янада юксак даражага кўтариш учун тинмай курашишдек муҳим вазифани қўйди. 9-нчи шахта комитети (раиси ўртоқ Давидович) партиянинг ана шу кўрсатмасига қат'ий амал қилиб, шахтёрларнинг маданий ва маиший шароитини янада яхшилашга зўр э'тибор бермоқда. Шахта комитети маданий-оммавий ишларни кенг миқ'ёсда ўтказиш планига эга. Пландаги барча тадбирлар шахтёрларни коммунистик руҳда тарбиялашга қаратилган.

Е. ГОДОВИКОВ.

Депутатлар наказларни бажармоқдалар

Шу йилнинг февралида маҳаллий советларга бўлиб ўтган сайловларда Паркент район Совети депутатларига меҳнаткашлар томонидан кўпгина наказлар берилган эди. Меҳнаткашлар ўз наказларида ободончилик ишларини яхшилаш, маданий-оқартув, халқ маорифи ва қишлоқ хўжалик ишларидаги айрим камчиликларни тезликда тугатишни талаб этганлар.

Меҳнаткашлар депутатлари Паркент район Советига 1-нчи сайлов округидан депутат бўлиб сайланган ўртоқ С. Нуриддиновдан район марказига тоғдан сув келтириш учун водопровод қуришда ёрдам беришни сўраган эдилар. Депутат ўртоқ С. Нуриддинов наказни амалга ошириш учун жиддий киришди. Апрель, май ойларида район марказига сув келтириш учун қизғин иш бошланиб кетди. Шу йил ноябрьда 1500 метрдан кўпроқ узоқликда бўлган булоқдан район марказига водопровод орқали сув келтирилди.

Сайловчилар ўз депутатлари Маҳкам Камоловни ҳам хурмат қиладилар. У сайловчилар наказларини амалга оширишга алоҳида э'тибор бермоқда. Сайловчилар ишчи, колхозчи ҳамда хизматчиларнинг болаларини тарбия қилиш учун янги типда район болалар боқчаси ҳамда район болалар яслиси қурилишини ташкил қилиш ҳақида наказ бердилар. Ўртоқ Камолов бу наказни бажаришга ўз вақтида киришди. Болалар боқчаси ва яслиси биносининг қурилиш ишлари қизғин давом этмоқда.

Ленин номли колхознинг колхозчилари ўз депутатлари Т. Рўзиев блан учрашган вақтларида унга колхозга МТС томонидан механизация ёрдами кўрсатишни кучайтиришда ёрдам беришни сўраган эдилар. Сайловчиларнинг бу наказни ҳам муваффақият блан амалга оширилмоқда. Ленин номли колхоз а'золари етиштирган мўл ғалла ҳосилининг қарийб 90—95 проценти МТС томонидан йиғиштириб олинди.

Меҳнаткашлар депутатлари Паркент район Советининг депутатлари ўз фаолиятларида сайловчилар наказларини шараф блан бажариб, уларнинг ҳурматини қозонаётирлар.

А. МАМАТОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Корхона ҳаётини чуқур ёритайлик“

Газетамизнинг шу йил 4 ноябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида матбуот обзори босилиб, унда Бекобод шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг органи «Социалистик Бекобод» газетаси саноат корхоналарида ишлабчиқаришни ташкил этиш, техникани янада тараққий этдириш, юксак иш унумли машина ҳамда механизмларни кўплаб ишлабчиқаришга жорий қилиш, илғор технологияни кенг қўлланиш асосида меҳнат унумдорлигини кескин суратда ошириш масалаларини етарли ёритмаёттани танқид қилинган эди.

Ўзбекистон КП Бекобод шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Бекаевнинг редакциямизга хабар қилишича, шаҳар партия комитетида редакция ходимлари иштирокида мажлис чақирилиб мақола муҳокама қилинган ва «Социалистик Бекобод» газетаси адресига бўлган танқидлар тўғри деб топилган. Мажлисда газетадаги камчиликларни бартараф қилиш ва саноат корхоналари ҳаётини чуқур ёритиш тадбирлари белгиланган қарор қабул қилинган.

БМТ Бош Ассамблеясининг X сессияси ёпилди

НЬЮ-ЙОРК, 20 декабрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг X сессияси бугун ўз ишини тамомлади.

Ассамблея раиси Маса (Чили) мажлисни очиб, 31 декабрьда Туркия бўшатиб берадиган ўринга Хавфсизлик Кенгашининг мувaққат а'зосини сайлаш юзасидан овоз беришнинг 36-нчи даврaси бошланганлигини айтди. Овоз бериш натижасида Хавфсизлик Кенгашига 43 овоз блан Югославия сайланди. Филиппин 11 овоз олди. Финляндия учун 1 овоз, Швеция учун 1 овоз берилди. 13 делегация бетараф қолди ва бир бюллетен нотўғри деб топилди. Овоз беришда бетараф қолган делегациялар овоз беришда қатнашмаган деб ҳисобланганлиги сабабли, сайланиш учун зарур бўлган овозларнинг миқдори, я'ни овозларнинг учдан икки қисми миқдоридаги кўпчилик 38 овозни ташкил этди.

Овоз бериш тамом бўлгандан кейин Бош Ассамблея раиси Югославия 1956 ва 1957 йиллар учун Хавфсизлик Кенгашининг а'зоси қилиб сайланганлигини э'лон қилди.

Сўнгра бирқанча делегацияларнинг бошлиқлари қисқача баёнот бердилар: Эквадор вакили Х. Трухильо, бўлиб ўтган сессия тарихий аҳамиятга эга, чунки у 16 давлат учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг эшигини очди, деди.

Исроил вакилининг сўзидан кейин Франция делегати Альфан БМТда турли колониал проблемалар муҳокама қилинганлигига очиқдан-очиқ имо қилиб, Ташкилотни эҳтиёткорликка чақирди. Англия вакили Диксон БМТга Японияниг қабул қилинмаганлиги учун таассуф билдирди. Диксон ҳам, ташкилотнинг янги а'золарини кўришдан хурсандман, деди.

Бельгия, Люксембург, Голландия, Дания, Исландия ва Норвегия номидан ҳам гапирган Янги Зеландия вакили Мунро Ассамблеянинг янги а'золар қабул қилиш проблемасини ҳал этганлигини та'кидлаб ўтди.

БМТга янги қабул қилинган Цейлон вакили Р. Гуневардене давлатларни тинч тотув яшашга ва бир-бирларини ҳурмат қилишга астойдил да'ват қилди. У, «ташкилотга янги а'золар қабул қилинганлиги БМТни янада кўпроқ вакиллар қатнашаётган жаҳон ташкилоти қилади» деди. Гуневардене Цейлон бош министри Коталавалнинг мактубини ўқиб берди.

АҚШ вакили Лодж Японияниг БМТга қабул қилинмаганлиги муносабати блан таассуф билдирди. У, Бош Ассамблеянинг қуролсизланиш масаласи ҳақида қабул қилган резолюциясини, шунингдек Хавфсизлик Кенгашига сайлаш тўғрисидаги масаланинг компромисс асосида ҳал этилганлигини мақтаб гапирди.

Миср вакили Лутфий ҳамма араб делегациялари ва Греция номидан сўзлаб, БМТга янги 16 а'зо қабул қилинганлигини БМТнинг «энг муҳим қарори» деб та'рифлади.

СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов айтдики, Бош Ассамблеянинг X сессияси халқаро кескинлик камайган вазиятда тўпланди. БМТга янги а'золар қабул қилиш ҳақидаги масаланинг ҳал этилганлиги, шубҳасиз, халқаро ҳамкорлик ишига ва БМТни мустаҳкамлаш ишига қўшилган қимматли ҳиссадир. СССР вакили шу блан бирга қайд қилиб ўтдики, Бош Ассамблея қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш ва атом ҳамда водород қуролини тақиқлаш йўлида ҳечқандай янги тадбирлар кўрмади. Ассамблеянинг бу масала юзасидан қабул қилган резолюцияси, деди у, қуролсизланишни амалга ошириш тадбирларини ўз ичига олмайди. Совет Иттифоқи, деди совет делегати, қуролсизланиш ҳақидаги совет программасида белгиланган олижаноб мақсадларга эришиш йўлидаги курашини давом эттиради. Шундай қилиш керакки, инсоният уруш фалокатларига ҳечқачон дучор бўлмасин.

Совет делегациясининг бошлиғи дедики, БМТда Хитойнинг вакилларини қатнаштириш каби муҳим масала ҳозиргача ҳал этилмай келмоқда. Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги қонуний ҳуқуқлари ҳақидаги жуда муҳим масала бирнеча йилдан буён ҳал қилинмай келмоқда. БМТнинг обрўсини туширадиган бундай аҳволга тоқат қилиб бўлмайди. Фақат Бош Ассамблеядагина эмас, балки Хавфсизлик Кенгашида ҳам хитой халқи ўзининг қонуний ўрнини эгаллашга ҳақли эканлигини э'тироф қилиш керак.

Перу вакилининг сўзидан кейин Югославия делегати Матес сўз олди. У айтдики, БМТга янги а'золар қабул қилинганлиги БМТ ўзининг иккинчи ўн йиллигига қадам қўяётган пайтда руҳлантирувчи муҳим ҳодисадир. Матес Югославиянинг Хавфсизлик Кенгашига сайланганлигига тўхталиб, бундай деди: «Биз ҳамиша шундан жуда амин эдикки, сайловлар нормал процедура шароитида ва географик белги асосида ўтказилиши лозим». Матес Югославиянинг сайланиши учун овоз берган делегацияларга ташаккур изҳор қилди. «Брок, — деди у, — биз шу нарсани э'тиборсиз қолдира олмаймизки, бу чўзилиб кетган овоз бериш процедураси нормал бўлмаган шароитда тамом бўлди».

Венгрия Халқ Республикасининг вакили элчи Кароль Сарка ўз ҳукумати БМТ Уставии юклаган мажбуриятларни бажаришга аллақачон сўз берганлигини айтди. 16 давлатни БМТга қабул қилиш тўғрисидаги қарор, деди у, «олға қараб қўйилган катта қадам, халқаро ташкилотимизга жаҳон ташкилоти характерини берувчи қадамдир».

Испания, Камбоджа, Италия делегатларининг сўзидан кейин Польша Халқ Республикаси вакили М. Нашковский сўз олди. У Мўғулистон Халқ Республикаси ва Япония БМТга ҳали қабул қилинмаганлиги учун таассуф билдирди ва тезда бу икки мамлакат БМТга қабул қилинади деб умид қилганлигини айтди.

Сўнгра Лаос, Чехословакия, Ҳиндистон делегатлари ва Бош Ассамблея X сессиясининг раиси Маса сўзладилар.

Маҳаллий вақт блан соат 12 дан 48 минут (Москва вақти блан соат 20 дан 48 минут) ўтганда БМТ Бош Ассамблеясининг X сессияси ёпилди.

ЮГОСЛАВИЯ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ А'ЗОСИ ҚИЛИБ САЙЛАНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 декабрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг бугунги ялпи мажлисида Хавфсизлик Кенгашининг мувaққат а'зоси сайланди. Мажлис яширин овозга қўйиш блан бошланди. Овоз беришда 70 делегация қатнашди. Югославия 43 овоз олди ва шундай қилиб Хавфсизлик Кенгашининг мувaққат а'золигига сайланди.

СССР ЭЛЧИСИ В. А. ЗОРИН БОННГА КЕЛДИ

БОНН, 20 декабрь. (ТАСС). СССРнинг ГФРдаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси В. А. Зорин бугун Боннга келди.

Кельн яқинидаги Ван аэродромида элчи В. А. Зоринни ва унинг ҳамроҳларини ГФР ТИМ протокол бўлими раҳбарининг ўринбосари Паппритц хоним, ГФР ТИМ III бўлимининг раҳбари Фон Вельк кутиб олдилар.

Совет томонидан Элчи В. А. Зоринни СССРнинг ГФРдаги элчихонасининг ҳозирги вақтда Бонида бўлган мас'ул ходимлари кутиб олдилар.

Аэродромда кутиб олган вақтда немис ва четэл матбуотининг кўп вакиллари тўпландилар.

Элчи В. А. Зорин аэродромда матбуот вакиллари учун қуйидаги баёнотни қилди:

Мен Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг элчиси сифатида Германия Федерал Республикаси пойтахтига келишим блан Бонн шаҳри ва Германия Федерал Республикаси аҳолисига ўз табрикларимни ва энг яхши истакларимни топшириш имкониятига эга бўлганлигим учун хурсандман.

СССР блан ГФР ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилиши ва ўзаро бир-бирларига элчилар юборилиши, бизнинг чуқур ишончимизга кўра, совет ва герман халқларининг манфаати учун, умумий тинчлик манфаати учун давлатларимизни бир-бирлари блан яқинлаштиришга ёрдам бериши лозим. Ўзаро элчилар юборилиши блан мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантириш учун ҳам қулай имкониятлар вужудга келади. Мана буларнинг ҳаммаси Германияга доир бўлган ва ҳозиргача ҳал этилмай келаётган масалаларни ҳал этиш учун қулай шароит вужудга келтиришга ҳам яхши та'сир қилмаслиги мумкин эмас.

Мен ўз сўзимнинг охирида Совет Элчихонасининг бу соҳадаги фаолияти буерда тегишли даражада тушунилади ва қўллаб-қувватланилади, деб умид қиламан.

АНГЛИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 20 декабрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг Лондондан билдиришига қараганда, Англия ташқи ишлар министрлиги кеча кечқурун Суданнинг мустақиллиги масаласи юзасидан баёнот э'лон қилган. Баёнотда бундай дейилади: «Англия ҳукумати Судан парламентининг Судан мустақиллиги тўғрисидаги баёнотини қониқиш блан кутиб олди» ва Англия ҳукумати бу қарорни амалга ошириш учун зарур бўлган расмиятчиликлар тўғрисида Миср ҳукумати блан маслаҳатлаша бошлади».

ИОРДАНИЯДА АҲВОЛ

БАЙРУТ, 20 декабрь. (ТАСС). Матбуот хабарларига қараганда, Иордания пойтахти Аммонда кеча Иордания парламентини тарқатиб юбориш ва мамлакатда парламентга янги сайловлар ўтказиш тўғрисида корольнинг декрети э'лон қилинди.

Иордания конституциясига мувофиқ Мажолий ҳукумати бир ҳафта ичида исте'фо бериши лозим. Унинг ўрнига мувaққат ҳукумат тузилади.

Янги сайловлар яқин тўрт ой ичида ўтказилади. Байрутда, парламентнинг тарқатиб юборилиши ва Иорданияда янги сайлов ўтказилиши бутун мамлакатда Мажолий ҳукуматига қарши қаратилган забастовкалар ва оммавий намойишлар блан яқиндан боғлангандир, деб баҳо берилмоқда. Мажолий ҳукумати иордан халқининг ҳоҳиш-иродасини э'тиборга олмай Иорданияни Бағдод пактига жалб қилиш ниятида инглизларнинг таз'йиқи блан тузилган эди.

ИОРДАНИЯ ҲУКУМАТИ ИСТЕ'ФО БЕРДИ

ЛОНДОН, 20 декабрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги билдиради: Рам-Оллоҳ радиоси (Иордания) эшитдирган хабарга қараганда, Иорданиянинг бош министр Мажолий бошчилик қилган ҳукумати исте'фо берган.

АВСТРИЯ РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ФЕЛИКС ХУРДЕС ЖАНОБЛАРИГА АВСТРИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ФЕДЕРАЛ КЕНГАШИНИНГ РАИСИ АНТОН ФРИШ ЖАНОБЛАРИГА

Иккинчи Австрия Республикаси Парламенти фаолиятининг 10 йиллиги муносабати блан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг самимий табрикларини ва Австрия Парламенти ҳамда халқининг демократик Австрия давлатини яшнатишни та'минлаш ишида бундан буён ҳам муваффақият қозонишларини истаб изҳор қилган тилакларимизни қабул қилишингизни сўраймиз.

Австрия парламент делегацияси бу йил Совет Иттифоқига келган вақтда мамлакатларимизнинг парламентлари ўртасида ўрнатилган дўстона алоқа мустаҳкамланади ва халқларимизнинг ҳамда умумий тинчликнинг манфаатлари йўлида Австрия блан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга ёрдам беради, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

А. ВОЛКОВ,
СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси

В. ЛАЦИС,
СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси

Москва, 1955 йил, 20 декабрь.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЛАН ЮГОСЛАВИЯ ФЕДЕРАТИВ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ҲАМКОРЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Белградда Совет Иттифоқи блан Югославия Федератив Халқ Республикаси ўртасида 1955 йил 1 сентябрьда Москвада имзоланган Протокол асосида илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида олиб борилган музокаралар тугади ва битим имзоланди. Битимда кўзда тутилишича, ҳар иккала томон икки мамлакат ўртасидаги илмий-техника алоқаларини янада ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга интилиб, саноатда, қишлоқ хўжалигида ва иқтисодий фаолиятнинг бошқа соҳаларида бўлган иш тажрибаларини ва техника муваффақиятларини айирбошлаш йўли блан, шу жумладан ҳарбир мамлакатда амалда бўлган қонунларга мувофиқ патентларни, лицензияларни ва техника ҳужжатларини айирбошлаш йўли блан, шунингдек бир-бирига мутахассислар, практикантлар ва студентлар юбориб туриш йўли блан ўзаро илмий-техника ҳамкорлиги ташкил қиладилар.

Иккала мамлакат ўртасида кенгроқ ўзаро ҳамкорлик мақсадларида, бир-бирига мутахассислар, практикантлар ва студентлар юбориб туриш блан боғлиқ ҳаражатларга маблағ чиқариш учун паритет асосларда қўшма фонд ташкил қилинади.

Ушбу битим асосида илмий-техника ҳамкорлигини амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва мувофиқлаштириш учун Совет-Югославия Комиссияси тузилади. Бу Комиссия йил мобайнида камида икки марта навбат блан Москвада ва Белградда ўзининг сессияларини ўтказиб туради.

Битимни Совет Томонидан Иқтисодий алоқалар Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Н. А. Смелов, Югословия Томонидан Югославия Федератив Халқ Республикаси Ташқи ишлар бўйича давлат секретарининг ўринбосари Ҳасан Бркич имзоладилар.

Деҳлида Ўзбекистон артистларининг концерти

ДЕҲЛИ, 20 декабрь. (ТАСС). Ҳиндистон ҳукуматининг таклифи блан Ҳиндистонга келган Ўзбекистон сан'ат арбоблари 19 декабрьда Деҳлидаги Миллий стадионда биринчи концерт бердилар.

Концертда Ҳиндистон бош министри Неру, президент ўринбосари Радхакришнан, Ҳиндистон ҳукумати министрлари, парламент а'золари, бирқанча дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ва ходимлари, сан'ат ва маданият арбоблари, Деҳли жамоатчилигининг жуда кўп вакиллари ҳозир бўлдилар.

Концерт бошида бутун группа ижро этган «Ҳинд халқига салом» қўшиғи тантанали янгради. СССР халқ артисткаси Ҳалима Носирова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Карим Зокиров, республикада хизмат кўрсатган артист Саттор Ярашев, Ўзбек опера ва балет театрининг солисткаси Саодат Қобулова бирқанча классик халқ қўшиқларини, шунингдек ўзбек опералaридан парчалар ижро этиб, юксак вокал маҳоратга эга эканликларини кўрсатдилар.

Ўзбекистон халқ артисткаси Галия Измайлова, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эргаш Шукруллаев ҳамда Ўзбек ашула ва рақс ансамблининг солисти Учқун Ғаниев, шунингдек бир группа балет солистлари ижро этган чиройли халқ рақслари томошабинларда катта таассурот қолдирди.

Томошабинлар халқ чолғу асбобларида ўз маҳоратларини кўрсатган республика халқ артисти Комилжон Отаниёзов, республикада хизмат кўрсатган артистлар Дони Зокиров, Авнер Бараев ва артис Аюб Қодировларнинг ўйинларига юксак баҳо бердилар.

Концерт катта муваффақият блан ўтди.

Бош министр Неру Ўзбекистон сан'ат арбобларини самимий табриклади. Концертдан кейин совет артистларига гуллар тақдим этилди.

Корея Халқ-Демократик Республикаси Олий халқ мажлисининг 10-нчи сессияси очилди

ПХЕНЬЯН, 20 декабрь. (ТАСС). Бугун Пхеньянда Корея Халқ-Демократик Республикаси Олий халқ мажлисининг 10-нчи сессияси очилди. Сессия очилган пайтда КХДР Министрлар кабинетининг раиси маршал Ким Ир Сен, Меҳнат партиясининг раҳбарлари ва КХДР ҳукуматининг а'золари ҳозир бўлдилар.

Биринчи мажлисда сессиянинг қуйидаги кун тартиби қабул қилинди: 1. КХДР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида. 2. Натурал қишлоқ хўжалиқ солиғи тўғрисида. 3. Аҳолидан олинадиган даромад солиғи тўғрисида. 4. КХДР Олий халқ мажлиси президиумининг фармонларини тасдиқлаш.

Биринчи масала юзасидан Министрлар кабинети раисининг ўринбосари ва Ер ишлари министри депутат Ким Ир доклад қилди.

АҚШ президентининг махсус ёрдамчиси исте'фо берди

НЬЮ-ЙОРК, 20 декабрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Геттисбергдан олиб берган хабарига қараганда, президент Эйзенхауэр совуқ муносабатлар уруши стратегияси ва АҚШнинг ташқи сиёсати масалалари юзасидан президентнинг махсус ёрдамчиси бўлган Нельсон Рокфеллернинг исте'фосини қабул қилган. Исте'фо 1955 йил декабрь охирида кучга киради.

Оқ уйнинг матбуот масалалари бўйича секретари Хэгертининг айтишига қараганда, Рокфеллер яна «савдо-саноат ишлари» блан шуғулланишга қарор қилган.

Ҳиндистон савдо ва саноат министрининг баёноти

НЬЮ-ЙОРК, 20 декабрь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги мухбирининг Деҳлидан билдиришига қараганда, савдо ва саноат министри Кришнамачари 19 декабрьда Ҳиндистон ва Чехословакия бирнеча саноат об'ектларини қуриш соҳасида ҳамкорлик қилиш масаласини муҳокама қилмоқдалар, деган.

Кришнамачари қанд заводлари учун ускуналар ишлаб чиқарадиган завод, шунингдек нефть тозалаш заводлари учун керакли станок ве турбиналар ишлаб чиқарадиган завод ана шу корхоналарнинг энг муҳимлари бўлади, деган.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/XII да **Гамлет.** 23/XII да **Юрак сирлари.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/XII да **Бўронда,** 23/XII да **Етти гўзал.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/XII да **Азиз ва Санам.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 22, 23, 24/XII кеч соат 8 да, 25/XII кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да Хитой циркининг энг кекса устаси **Ван Ю-ли** раҳбарлигидаги **Хитой халқ аттракционининг** ҳамда Жаҳон рекордчиси **Григорий Новак гастрольларининг сўнгги кунлари.**

«РОДИНА», СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», — янги венгер бадиий фильми **Лилиомфи.**

«ЁШ ГВАРДИЯ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — янги венгер бадиий фильми **Будапешт баҳори.**

«ШУҲРАТ», ШУМИЛОВ НОМЛИ КЛУБ — сеанслар олдидан киножурнал **Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг Деҳлига келиши.**

«ШУҲРАТ» — сеанслар олдидан киножурнал **Деҳлида Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев шарафига митинг.**

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», ТЎҚИМАЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ — сеанслар олдидан киножурнал **Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг Бомбайда бўлиши.**

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 яримда **Ватан қанотлари.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Шошилинч хат,** кундуз соат 12 да **Дрезден картиналари галереясининг выставкаси.**

ПРОПАГАНДИСТЛАР ВА СИЁСИЙ МАКТАБ ЎҚУЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗГЛАВКНИГОТОРГ»НИНГ ҲАММА МАГАЗИНЛАРИДА ўзбек тилида

„Сиёсий мактаб ўқучиларига ёрдам“

НОМЛИ ДАРСЛИК-ҚЎЛЛАНМА

СОТИЛАБОШЛАНДИ

Баҳоси — муқовада 5 сўм 65 тийин.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия гурмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34043. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 68750. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1676.